

Barroso's European Institute of Technology wekt wrevel op Vlaamse universiteiten hekelen EIT

Met het *European Institute of Technology* (EIT) wil de Europese Commissie de band tussen industrie en universiteit versterken. De Vlaamse universiteiten stellen zich echter ernstige vragen bij dit instituut. De financiering voor het project is nog lang niet rond en een EIT dat zelf diploma's wil uitreiken, wekt heel wat wrevel bij de hogeronderwijsinstellingen.

Ianthe Bato & Tom Van Brussegem

Het idee van een *European Institute of Technology* werd voor het eerst geopperd in 2005 door Commissievoorzitter Barroso zelf. In het kader van de Lissabon-agenda zou het instituut de banden tussen onderwijs, onderzoek en industrie (OOI) moeten aanhalen. Nu het EIT stilaan vorm krijgt, blijken de nodige fondsen echter moeilijk te vinden. De komende zeven jaar zal voor de werking van het instituut 2,3 miljard euro nodig zijn, maar tot op heden heeft de Europese Commissie slechts 308 miljoen euro vrijgemaakt. De rest moet van overheden, private investeerders en uit eigen opbrengsten komen. Maar daarover bestaat nog heel wat onduidelijkheid.

VERKEERD BEELD

EIT zal als koepel fungeren die verschillende *Knowledge and Innovation Communities* (KIC) in Europa zal dirigeren. Deze KICs, bestaande uit universiteiten, bedrijven of onderzoeksinstituten, worden geselecteerd op basis van hun kwalitatief hoogstaand onderzoek of uitzonderlijke expertise. De onderzoekscoördinator van de K.U.Leuven, professor Paul De Boeck, heeft het echter niet begrepen op de beweegredenen die achter de oprichting van het EIT schuil gaan. "EIT is gebaseerd op een verkeerd beeld dat men van universiteiten heeft. De politici in de Europese Commissie geloven niet dat de universiteiten zelf de OOI-driehoek kunnen waarmaken."

De plannen voor een gecentraliseerd, fysiek onderzoeksinstituut, zoals aanvankelijk was geopperd, werden afgezwakt tot het huidige concept van het EIT als gedecentraliseerd, virtueel instituut met netwerkstructuur. Toch heeft De Boeck nog enkele fundamentele bezwaren. "Er is geen noemenswaardige financiering beschikbaar. De Commissie zou van plan zijn die nood te ledigen door een significant deel van de intellectuele eigendomsrechten op te eisen." Vanzelfsprekend zien de instellingen dat niet zitten. Ook aan de UGent zijn er zorgen over het financiële plaatje van het EIT. Onderzoeksdirecteur Ignace Lemahieu: "De financiering van het EIT is nog lang niet rond. Er wordt een significante bijdrage verwacht vanuit de privé-sector, maar in hoeverre deze er ook komt is

zeker nog niet duidelijk. Gegeven het beperkte Europese onderzoeksbudget blijft dus de vrees dat de middelen die worden gemobiliseerd voor het EIT van andere onderzoeksinitiatieven zullen worden afgenomen. Voor universiteiten heeft bijvoorbeeld de *European Research Council* (ERC) prioriteit over het EIT en we zouden het betreuren als de oprichting van het EIT budgettaire ten nadele zou komen van initiatieven als het ERC."

Bovendien zou het EIT naast onderzoek ook onderwijs naar zich toe te trekken. Aanvankelijk wou het instituut ook zelf diploma's uitreiken. Daar stak de wetgeving een stokje voor. Men besloot het te houden op een EIT-label op diploma's die aan de participerende *communities* worden uitgereikt. Ook dat idee viel in slechte aarde bij de universiteiten. "Als men daarmee begint, ligt voor elke andere organisatie de weg open om zelf diploma's uit te reiken" replicert de Leuvense Onderzoekscoördinator.

KRITISCHE MASSA

Prof Berlamont is lid van de raad voor onderzoeksbeleid aan de K.U.Leuven. Ook hij werkt rond "het probleem" EIT. "Europa stelt dat er niet genoeg kritische massa aanwezig is aan de Europese universiteiten, maar dat klopt niet. Het EIT zou niet alleen een parallelle structuur zijn naast de bestaande, maar bovendien die bestaande structuren ontwrichten", claimt Berlamont. David Liversey,

secretaris generaal van de *League of European Research Universities* (LERU), waar naast de K.U.Leuven ook Oxford en Cambridge van deel uitmaken, valt hem bij. Liversey: "Vergelijk het met een verwaarloosd achtertuinje dat je onder handen wil nemen. Je hebt een hark en een schop ter beschikking en plots komt iemand aandraven met een onbekend werktuig waarvan je zelfs nog niet weet hoe het precies werkt. Waarvoor kies je dan? Het gereedschap dat je al hebt en waarmee je vertrouwd bent of het nieuwe?"

Hoewel op Europees niveau nog steeds geen definitieve beslissing is genomen over het EIT, lijkt het instituut — in nieuwe vorm — er wel te komen. Ook in Vlaanderen heeft minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke recent nog expliciet bevestigd dat hij het nieuwe EIT-concept steunt. Maar aan de Vlaamse universiteiten blijft er bezorgdheid over de financiering en vooral de budgettaire implicaties ervan voor andere initiatieven.

Onder invloed van belangenorganisaties als de *European University Association* is er heel wat gesleuteld aan een formule voor het EIT waarmee onderwijs- en onderzoeksinstituten

Nummer 10

Alcohol: studenten zijn (het) zat

p. 2

Hoe zit het tussen de rector van de VUB en Oosterlinck?

p. 4-5

Ayco Duyster draait door op Kortfilmfestival

p. 16

gen vrede konden nemen. Maar dat wil blijkbaar niet zeggen dat men zit te wachten op het EIT. Het lijkt erop dat ondanks de onvrede over de gang van zaken, de Vlaamse universiteiten wel op de boot moeten springen. Het is dit of de duimen leggen tegen instellingen die zich wel opwerpen als geschikte kandidaten voor een community.

Meer over het EIT op pagina 7

GROEP T
LEUVEN HOGESCHOOL

www.groept.be
ENGINEERING • EDUCATING • ENTERPRISING

Internationaal
Kortfilmfestival Leuven
p. 8-9

(foto Tom Aernouts)

(advertentie)

ALCOHOLISME BIJ STUDENTEN?

“Een sluipend gif”

Een paar maanden geleden werd de Belgische student nog tot tweede grootste zuipschuit van Europa gebombardeerd. Inge Vervotte kwam onlangs op de proppen met een nieuwe beleidsstrategie inzake drugsproblematiek. Alcoholisme is weer een actueel thema.

Robby Vangeel

Pintjes drinken maakt deel uit van de studentencultuur. Deze alcoholconsumptie hoeft niet problematisch te zijn, maar het kan wel een probleem worden. Dat alcohol aanvaard is als een onderdeel van het studentenleven, maakt het precies zo moeilijk een ‘probleem’ te zien en te bestrijden. Het jongste decennium werden er aan de K.U.Leuven een aantal onderzoeken verricht naar alcoholgebruik bij studenten. In 1995, respectievelijk 2000, vonden in dit verband studies plaats tijdens het eerstejaarsonderzoek op het Medisch Centrum voor Studenten. Bert Aertgeerts, die zijn doctoraats thesis wijdde aan het thema, ontwikkelde in 1995 de zogenaamde CUGE-index (zie kader) — een aanpassing van de algemenere versie CAGE. Laatstgenoemde wordt internationaal erkend als eerste toets bij het peilen naar iemands alcoholconsumptie. In 1995 bleek dat ruim 14 procent van de eerstejaarsstudenten alcohol misbruikte, waarvan dan weer 3,6 procent daadwerkelijk verslaafd was. In 2000 werden deze cijfers bevestigd in een gelijkaardige studie.

Een meer algemene studie, waarbij gepeild werd naar ‘leefgewoonten’, werd verricht in 1993 en opnieuw in 2003 bij tweede- en vierdejaarsstudenten. Het rapport van de jongste editie werd niet gepubliceerd, omdat vergelijking met de gegevens uit 1993 niet zinvol zou zijn. De studie is immers in maart verricht: een maand die een heel ander gewicht heeft in het nieuwe semestersysteem. De toename in alcoholgebruik, die we vaststellen als we de vergelijking tóch maken, kan makkelijk gerelativeerd worden wanneer we bedenken dat studenten in het huidige systeem meer ontspannen zijn in maart dan hun voorgangers tijdens het jaarsysteem.

PROBLEMATISCHE DRINKERS

Het meest frappante cijfer uit het ongepubliceerde rapport uit 2003: ruim 30 procent van de mannelijke en bijna 10 procent van de vrouwelijke studenten zouden problematische drinkers zijn, wat wil zeggen dat ze meer dan 3 glazen alcohol per dag consumeren. Deze mensen zijn echter nog niet noodzakelijk verslaafd. Echte verslaafden kunnen niet meer functioneren zonder alcohol in hun bloed en denken meteen aan alcohol als ze opstaan. Maar problematisch drinken kan wel leiden tot gevaarlijke situaties voor de persoon zelf maar ook voor zijn omgeving, wanneer deze zich bijvoorbeeld dronken in het verkeer beweegt. Verder vernemen we dat 11,4 procent meermaals per maand en 5,4 procent minstens één keer per week dronken is. Bij de mannelijke respondenten lagen de percentages hoger dan bij hun vrouwelijke collega's — die echter aan een inhaalbeweging bezig zijn. Slechts 1 op 10 vindt van zichzelf dat hij niet goed met drank omgaat. Met andere woorden: minstens tweederde van de problematische drinkers meent dat ze alles onder controle hebben.

Maar wat is nu eigenlijk ‘verantwoord drankgebruik’? Mannen mogen maximum 21 consumpties per week nuttigen. Eigenlijk nog minder, want een andere stelregel zegt: 2 à 3 glazen per dag en minstens 2 alcoholvrije dagen per week. Voor vrouwen geldt: 14 consumpties per week of 1 à 2 glazen per dag.

Vaak wordt als argument gebruikt dat het overmatig drankgebruik zich zou beperken tot de studententijd. In wezen heeft zich echter een normverschuiving voltrokken: “We drinken niet meer — toch niet meer dan toen,” horen we afgestudeerden wel eens opperen. Op de werkvloer zijn er echter wel degelijk problemen met alcohol, waardoor bedrijven zich genoodzaakt zien een visie en beleid te ontwikkelen rond het thema. Ook de dienst Studentenvoorzieningen van de K.U.Leuven schreef in 2003 een visietekst over alcohol en drugs, die “een basis kan vormen voor beleid of acties die we zouden kunnen ontwikkelen”. Helaas is er verder

(foto Kris Vanelderden)

niets gebeurd met die tekst. “Het is moeilijk om de problematiek over te brengen, omdat het zo sociaal aanvaard is bij studenten. Experimenteren is typisch bij adolescenten en jongvolwassenen en alcohol is één van de dingen waarmee geëxperimenteerd wordt, maar het is een sluipend gif,” weet Maura Sisk, huisarts van het Medisch en Psychotherapeutisch Centrum. “Een groot probleem bij alcoholmisbruik is de steun en goedkeuring van medestudenten. Als er iets fout loopt, wordt de persoon in kwestie eventueel naar zijn kot gebracht en wordt er achteraf nog eens goed om gelachen.” Voorlopig plant Studentenvoorzieningen nog geen preventieve campagnes. “De kadernota van Danny Pieters, de vorige coördinator Studentengezondheidszorg, herleidde preventieve campagnes tot een minimum,” aldus Sisk. Toch is de wil om het probleem aan te pakken wel degelijk aanwezig bij de huidige coördinator Studentengezondheidszorg Mart Buekers, maar acties zouden georganiseerd moeten worden in overleg met en in samenwerking met de studentenkringen. “Deze cijfers mogen we niet onder de mat moffelen. We dienen er rekening mee te houden en er mogen vast en zeker preventieve campagnes verwacht worden in de nabije toekomst.” Een gelijkaardige studie aan de Vrije Universiteit Brussel (door Lambrecht en anderen) leverde in 1996 globaal genomen hetzelfde beeld op als aan de K.U.Leuven. Toch benadrukt Professor Buekers dat drankverslaving een maatschappelijk probleem en een maatschappelijk verschijnsel is en zich dus niet beperkt tot de studentenpopulatie.

Taxi's Kenny

Academische masturbatie

De volgende jaren zal Europa miljoenen euro's investeren om industrie en universiteiten dichter bij elkaar te brengen. Maar universiteiten werken al heel nauw samen met de industrie. De tijd dat academici werden afgeschilderd als kamergeleerden die zo nu en dan uit hun ivoren toren afdalen, ligt ver achter ons. Vandaag staan academici met hun beide voeten in de realiteit en schrikken ze er niet voor terug om aan maatschappelijke dienstverlening te doen. Maar die betrokkenheid wordt hen niet steeds in dank afgenomen.

COMMISSIE 2030

Het debacle rond de commissie Energie 2030 ligt nog vers in het geheugen. De voorzitter van die commissie, de Leuvense Professor D'haeseleer, werd voor de ogen van politiek Vlaanderen neergekogeld. Nog voor men de tijd nam om de conclusies van de commissie die hij leidde grondig door te nemen, was het oordeel geveld: zijn relaties zouden een goed oordeel in de weg hebben gestaan. Al was het maar omdat de conclusies niet helemaal strookten met wat de politici wilden horen.

LISSABON

Reeds in 2000 werd in de Lissabon agenda de nadruk gelegd op de toekomst van de Europa als een kenniseconomie. De punten die in het rapport uitgetekend werden, gaven nieuwe impulsen aan het Europese wetenschapsbeleid en lagen aan de basis van het veel besproken *European Institute of Technology* (EIT). De toekomst zal moeten uitwijzen of dat instituut er al dan niet komt, maar het opzet van dit instituut — de versterking van de banden tussen Onderzoek, Onderwijs en Industrie — is een filosofie die niet ter discussie staat. Wie dat toch zou beweren, gaat voorbij aan de miljoenen euro's die op Europees, nationaal en gemeenschapsniveau worden vrijgemaakt om die doelen te bereiken en de talloze studies die aan de basis liggen van deze investering.

INNOVATIE

Als studenten worden we dag in en dag uit geconfronteerd met de meerwaarde die interactie van onze professoren met de industrie of bedrijfswereldswereld met zich meebrengt. Dan heb ik het niet alleen over de meerwaarde voor hun onderzoek — geld en middelen zijn uiteraard ook belangrijk — maar niet in het minst over de ervaring die ze daarbij opdoen en die zich weerspiegelt tijdens het doceren. Les krijgen van een professor die naast zijn labo nooit een voet in de praktijk zet — ja, die zijn er nog steeds — dat hoeft voor mij niet. Dan kunnen we ons evengoed beperken tot het lezen van een handboek. Elke student kan bevestigen dat de symbiose tussen industrie en onderwijs doorgaans bijzonder vruchtbaar is.

Dit betekent niet dat er geen ruimte voor kritiek kan zijn, integendeel. Maar dan moet die gefundeerd zijn. Academici a priori afschieten omdat ze betrokken zijn bij hun vakgebied, is je reinste waanzin. Als elke relatie met de industrie potentiële voorbedachtheid impliceert, dan moet men onderzoek en industrie loskoppelen en dat zou pas echt te gek zijn. Academisch onderzoek zonder kruisbestuiving met industrie of maatschappij, dat is niks meer dan academische masturbatie. En zeg nu zelf, daar loopt toch niemand warm voor?

Tom Van Bruessegem

(Taxi's Kenny is een opiniestuk. Veto schaarft zich dus niet per definitie achter alle standpunten, concepten of woordgebruik in verkondigd)

MIX FM
102.6 Leuven
106.7 Herent * 107.1 Oud-Heverlee

**Al de hits,
al het nieuws**

**Check out
www.mixfm.be**

**Zet 'm nu ook op
je radio**

(advertentie)

Alcoholprobleem? Doe de CUGE-test!

1. Heb je wel eens de behoefte gehad minder (*Cut down*) te gaan drinken? ja/neen
2. Ben je wel eens onder invloed (*Under influence*) van alcohol geweest in een situatie met een verhoogd risico voor een ongeluk, bv. bij het fietsen, autorijden, het besturen van een vrachtwagen of een boot, bij het bedienen van een machine? ja/neen
3. Heb je je ooit schuldig (*Guilty*) gevoeld over iets wat je gedaan hebt toen je had gedronken? ja/neen
4. Heb je ooit 's ochtends (*Eye opener*) alcohol gedronken om je rustiger te voelen of om minder last te hebben van trillende handen of misselijkheid? ja/neen

Bij twee of meer positieve antwoorden is de CUGE-test positief en kan er een alcoholprobleem zijn.

PANELGESPREK OVER ENERGIE

“Het stenen tijdperk is ook niet gestopt bij gebrek aan stenen”

Er hing elektriciteit in de lucht tijdens een panelgesprek over de energietoekomst van België en Europa, georganiseerd door de Vlaamse Technische Kring (VTK). De aanwezigen waren dan ook niet allemaal de beste vrienden: de moderator was professor William D'haeseleer, één van de sprekers zijn tegenpool sp.a-senator Bart Martens.

Simon Horsten

“Mijnheer Martens en ik hebben deze namiddag al de degen gekruist in de Senaat en we hebben elk ons part gehad,” sprak D'haeseleer bij aanvang van het gesprek. Hij hoopte dat het gevoelige rapport van de Commissie Energie 2030, voorgezeten door hemzelf en in de grond geboord door onder anderen oud-bestuurslid van de Bond Beter Leefmilieu Bart Martens, het debat niet zou overheersen. Dat was ook niet het geval — D'haeseleer bewees zich als een competente maar dominante moderator, al waren de onderhuidse steken naar Martens niet van de lucht. Gelukkig waren er ook andere panelleden: drie afgevaardigden van de bedrijfs-wereld (respectievelijk ExxonMobil, Borealis en Nuon) en professor De Doncker, een studievriend van de moderator maar momenteel directeur van het EON Institute RWTH Aachen. De moderator voorspelde het al aan het begin van de bijna vier uur durende discussie: “Het gaat hier warm worden.”

KYOTO

Het eerste topic dat werd aangesneden, betrof klimaatsveranderingen op lange termijn: wat gebeurt er na Kyoto? Elke partij bleef op zijn terrein: Exxon (bekend door Esso en Mobil) benadrukte bij monde van de lepe jurist de

inspanningen die vandaag al worden geleverd, maar bleef op de vlakte als het over de verre toekomst ging. Sp.a'er Martens stelde zijn plan voor: Europa moet de volgende jaren drastisch investeren in nieuwe technologieën om die daarna uit te voeren naar opkomende economische grootmachten als China, India en Brazilië, zodat zij enkele stappen kunnen overslaan en sneller efficiënt zullen kunnen omspringen met hun CO₂-uitstoot en hun energie. Exxon hield de boot wat af door te zeggen dat “Europa wat bescheidener mag zijn: wij kunnen niet alles.”

Nuon, het bedrijf dat het begrip ‘duurzame energie’ in realiteit tracht te zetten, kwam als slechtste partij naar buiten door de incompetentie van zijn spreekster, die te zeer geïntimideerd was om iets tegen de anderen in te kunnen brengen.

STENEN

Drie sprekers waren dan weer aan elkaar gewaagd: Bart Martens, professor De Doncker en de man van Exxon, die zo leek te zijn weggelopen uit de film *Thank you for smoking*. Het giswerk over de vraag of er nog wel genoeg olie op aarde was, werd teniet gedaan door de Exxon-jurist: “De heerschappij van de olie zal niet gedaan zijn door een tekort eraan, het zal zijn omdat we slimmer zullen worden. Het stenen tijdperk is ook niet gestopt bij gebrek aan stenen.”

Als laatste discussiepunt haalde D'haeseleer toch het k-woord van stal: kernenergie. Toen ontplofte het debat pas echt. Exxon stelde geen eenduidige mening te hebben over het sluiten van kerncentrales, maar vroeg zich af waardoor die elektriciteitsproductie zou kunnen worden opgevangen. Martens pleitte resoluut tegen kerncentrales en kreeg daardoor alle aanwezige ingenieurs op zijn dak. Professor De Doncker bracht de meest genuanceerde mening te berde: de wetenschap vindt zonder twijfel alternatieven voor

kernenergie, alleen zou het nu al sluiten van zulke centrales voor enorme economische repercussies zorgen.

En zo kreeg deze wetenschappelijke gespreksavond toch nog een economisch einde. Zeker toen werd aangekondigd dat de bedrijven een receptie aanboden aan de aanwezigen, duidelijk met slechts één doel: zieltjes te winnen onder de ingenieurs.

HOE HET STENENTIJDPERK

DAN WÉL GESTOPT IS...

KIJK EENS JOS, IK HEB IETS NIEUWS OM ELKAAR
HET HOOFD MEE IN TE SLAAN.
IK NOEM HET... BRONS

POSITIE RESIDENTEN
HERBEKEKEN“Omdat het
juridisch
gezien niet kan”

Op elke residentie van de K.U.Leuven houdt een resident een oogje in het zeil. Een werkgroep moet nu onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de communicatie tussen residenten, studenten en residentiebeheer vlotter te laten verlopen, zodat er bij problemen korter op de bal kan worden gespeeld.

Ilse De Witte

Residenten zijn het eerste aanspreekpunt voor studenten. De drempel om rechtstreeks naar Residentiebeheer te stappen blijkt voor heel wat residentiebewoners alsnog te hoog. Residenten zijn vrijwilligers, die een kleine vergoeding krijgen om de ‘sociale factor’ op de residentie voor hun rekening te nemen. Zij verblijven in een kamer op de residentie en moeten zorgen dat er kotvergaderingen gehouden worden en dat er gangverantwoordelijken worden aangeduid. Als een student bijvoorbeeld zijn sleutel vergeten is, dan kan de resident de deur openen. De unieke positie van residenten biedt echter onbenutte mogelijkheden.

TIJDROVEND

Residenten zouden meer dan een sociale factor kunnen zijn: aangezien ze vaak meerdere jaren op een residentie wonen en studenten vaak bij hen komen klagen, hebben zij soms een completer beeld van de problemen op een residentie dan pakweg de modale student of Residentiebeheer. Voor de gebouwen van de K.U.Leuven gelden tijdrovende procedures van openbare aanbestedingen voor grote

renovaties of onderhoudswerken. Hoe sneller diepgaande problemen opgemerkt worden, hoe beter.

DISPATCH

Toch kunnen vandaag studenten enkel klachten melden via het K.U.Loket of telefonisch via de centrale *dispatch*. Residenten zelf kunnen geen defecten doorgeven, “omdat het juridisch gezien niet kan,” verklaart Claude Seyns, hoofd van Studentenhuisvesting. “Wij mogen niet zomaar kamers betreden, wanneer deze verhuurd zijn. Wanneer studenten een defect melden via K.U.Loket geven ze toestemming aan Residentiebeheer de kamer te betreden zodat het defect kan nagekeken worden.” Residenten kunnen enkel studenten aanmoedigen en op weg helpen om hun klachten bij de juiste instantie te melden. Soms gaan meldingen toch nog verloren via K.U.Loket. Daarom zijn residenten vragende partij om inzicht te krijgen in de binnengekomen klachten zodat ze deze kunnen opvolgen en beoordelen, maar dat blijkt niet zo eenvoudig als het klinkt. “Residenten zijn vrijwilligers en geen personeel. Enkel personeel kan inzicht krijgen in de K.U.Loket-toepassing,” aldus Seyns. “Niet alle residenten zijn overigens vragende partij. Vooral op de grotere residenties, zou het te veel werk betekenen voor de residenten.”

Toch is Seyns niet ongevoelig voor de bekommernissen van de residenten. Tijdens de meest recente residentendag — drie maal per jaar georganiseerd — werd de vraag gesteld op welke manier de communicatie verbeterd kan worden, zodat residentiebeheer sneller op de hoogte gesteld kan worden. Omtrent deze problematiek zal er een kleine werkgroep opgericht worden en na verloop van tijd zal er op één of enkele residenties een proefproject opgestart worden. Als herstellingen effectief te lang aanslepen dient de mogelijkheid te bestaan dat residenten residentiebeheer ervan op de hoogte stellen. De doelstelling is immers dat kleine defecten binnen de drie dagen dienen opgelost zijn. Deze limiet wordt wel eens overschreden, eenvoudigweg omdat het technisch personeel zeer veel hooi op zijn vork heeft. Daarom lijkt het des te belangrijker prioriteiten te stellen. Zo kunnen de meest dringende problemen eerst aangepakt worden en wie anders dan de residenten kunnen daar een belangrijke rol in spelen?

Kort • Kort • Kort • Kort

Blauwe maandag met Oosterlinck

Vorige maandag organiseerde het Liberaal Vlaams Studentenverbond een ‘Blauwe Maandag’ met erector van de K.U.Leuven en voorzitter van de Leuvense Associatie André Oosterlinck, die was uitgenodigd om te komen spreken over universiteiten en hun positie binnen de maatschappij. De kersverse winnaar van de INSEAD Innovator Prize 2006 was in zijn nopjes: naast een uitvoerige uitleg over de geschiedenis van de universiteit (zowel de Leuvense als universiteiten in het algemeen) concentreerde hij zich vooral op het belang van geïntegreerd onderzoek om continu te kunnen innoveren. Wetenschappelijk onderzoek van het hoogste niveau stimuleert zowel het onderwijs binnen de eigen universiteit als de industrie van een gans land.

De professor-ingenieur bepleitte ook een nauwe samenwerking tussen de drie opdrachten van de universiteit: onderwijs (nog steeds de belangrijkste), onderzoek en maatschappelijke dienstverlening.

Daarboven sprak baron Oosterlinck zich weerom uit voor een manager aan het hoofd van de universiteit. Zelfs gedroeg en oud-rector zich ongetwijfeld als een manager annex politicus, wat zich onder andere manifesteerde in de uitbouw van de Associatie K.U.Leuven. Dat die associatie de grootste van Vlaanderen is, weet de ereburger van Leuven maar al te goed: “Waar men gaat langs Vlaamse wegen, komt men de Associatie K.U. Leuven tegen.”

Melis in de media

Na zijn hoofdrol op de voorpagina van *Veto* vorige week, overkwam de

onderwijscoördinator van de K.U. Leuven Ludo Melis een stormloop aan vragen van de nationale media. Blijkbaar wekte het idee om de kalender van het academiejaar aan te passen veel reacties op, en overigens vooral negatieve. Langs verscheidene kanten klonk het dat zoiets enkel mogelijk zou zijn als het in samenspraak gebeurt tussen alle Vlaamse universiteiten. Ook de Leuvense studentenkoepel LOKO reageerde maar lauwtjes, zo meldt de *Gazet Van Antwerpen*. Maar het waren vooral de Antwerpse studentenvertegenwoordigers die met een njet antwoordden: “Wie zijn studies goed plant, kan gerust vrij nemen op de feestdagen, ook al zijn er nadien examens.”

“Wetenschap verdient vertrouwen”

Rector Marc Vervenne en vice-rector exacte wetenschappen Karen Maex, beiden van de K.U.Leuven, publiceerden vrijdag een opiniestuk in de krant *De Standaard* onder de titel “De wetenschap verdient ons vertrouwen”. Zij deden dit naar aanleiding van de hetze rond de Commissie Energie 2030, die op vraag van de overheid had onderzocht hoe het energiebeleid idealiter zou moeten evolueren. De voorzitter van die commissie, professor William D'haeseleer (conferatur supra), werd verweten niet objectief onderzoek te hebben geleverd door zijn banden met de industrie. Vervenne en Maex reageerden nu dat wetenschappelijk onderzoek wel degelijk aan bepaalde objectieve maatstaven voldoet en dat de waarde van een onderzoek geenszins in twijfel mag worden getrokken. Een gebrek aan vertrouwen in de wetenschap kan grote maatschappelijke repercussies hebben. (sh)

“Ons onderzoeksmanagement is het beste in Vlaanderen”

Rector Benjamin Van Camp van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) voelt de hete adem van twee associaties in zijn nek.

Maarten Goethals & Simon Horsten

Benjamin Van Camp: «Toen ik verkozen werd als rector, was het eerste wat André Oosterlinck (*voorzitter van de Associatie, red.*) tegen me zei dat ik iets moest doen aan de kwaliteit van de VUB. Ik antwoordde onmiddellijk dat hij iets moest doen aan de kwantiteit van de K.U.Leuven. We hebben beiden gerealiseerd waartoe hij werd uitgedaagd door de ander. Niemand durft nog zeggen dat de VUB niet aan kwaliteitszorg doet.»

Veto: Welke rol spelen de media hierin?

Van Camp: «In de media worden de grote onderwijsverhalen, zoals Luc Vandenbossche (*voorzitter van de Associatie Universiteit Gent, red.*) en André Oosterlinck die zien, op een soepele en aantrekkelijke manier verteld. En dat speelt een rol. Toen men beweerde dat de VUB een probleem was dat de Associatie UGent zou oplossen, was dat niet naar ons gericht. De heren moesten gewoon kunnen inkleden hoe en waarom de KUB moest worden opgedoekt. KUB was een probleem, al lang, maar om dat te kunnen verkopen aan hun achterban, werden wij er opeens bij betrokken. Het is nu een politiek spel geworden en dat is niet aangenaam.»

«Moesten het café-gangers zijn, dan kon ik ze beschuldigen van cafépraat. Dat is misschien oneerbiedig om te zeggen, maar het lijkt er wel op. Ze *stoefen* tegen elkaar op met een beeld dat ze zelf ophangen van hun associatie. Vandenbossche heeft enkele hogescholen rond de UGent verenigd, om voldoende tegenwicht voor Leuven te kunnen bieden. Hierdoor krijgt men het idee dat de VUB geen hogescholen aan zich kan binden en dus weinig voorstelt (*enkel de Erasmushogeschool zit in de associatie VUB*). Dat is verkeerd. Oosterlinck is er bovendien niet vies van uitdagende

voorstellen te lanceren en antwoorden te eisen. Wanneer het spel politiek en mediagericht wordt en niet meer met juiste gegevens wordt gespeeld, heb ik daar problemen mee. Als je de kwaliteit koppelt aan de kwantiteit van het associatiegebeuren – en dat is wat Oosterlinck wilde – dan scoort Leuven inderdaad zeer hoog.»

CONSEQUENT

Veto: Kan uw universiteit nog wel groeien wat betreft de studentenpopulatie? Want dat is volgens Vandenbossche het probleem: de VUB heeft goede onderzoeksgroepen, maar te weinig studenten.

Van Camp: «De VUB kent het beste onderzoeksmanagement in Vlaanderen, beter dan dat van Leuven. Het studentenaantal is inderdaad een probleem, maar men moet durven toegeven wat de oorzaak daarvan is. De taalemancipatie in ons land heeft geleid tot de splitsing van universiteiten in Brussel en in Leuven. Een politieke afspraak daarbij was dat wij alle opleidingen mochten aanbieden die aan de K.U.Leuven bestonden. Deze beslissing werd genomen om het ‘filosofische evenwicht’ te eerbiedigen. Andere universiteiten in Vlaanderen ontwikkelden zich verder, bijvoorbeeld de Universiteit Antwerpen. Die groei is ten nadele van de VUB geweest. Een Antwerpenaar blijft graag in Antwerpen. De verspreiding van universiteiten over heel

er voor wat betreft de bacheloropleiding op regionaal niveau een zeer groot aanbod.»

«Wij moeten recruterend uit het gemeenschapsonderwijs, maar ook uit katholieke scholen – waar 60 procent van onze studenten van afkomstig zijn. Wij stellen vast dat de “K” nog altijd meespeelt bij de keuze van een universiteit. Je denkt toch niet dat wij uitleg mogen geven in katholieke scholen? Als wij brochures opsturen naar katholieke scholen, weet ik niet wat daarmee gebeurt. Uitleg geven in het katholiek onderwijs over de VUB: wie we zijn en waar we voor staan, is uit den boze. Ik ben een paar keer uitgenodigd door ouderverenigingen, maar dan kwam er stevast een bericht dat ik toch niet mocht komen. We proberen de studenten nu rechtstreeks te bereiken.»

Veto: Eenvoudig wordt het sowieso niet wat rekrutering betreft. Hoe zal de VUB overleven?

Van Camp: «We moeten dezelfde opleidingen aan verschillende universiteiten meer laten samenwerken om zo tot een Vlaamse opleiding te komen. Wij werken al samen voor verscheidene opleidingen: met de ULB voor fysica en scheikunde, met Antwerpen voor wiskunde en ook met de UGent zal er voor fysica samengewerkt worden, wat overigens nieuw is. Met de K.U.Leuven organiseren we samen tweejjarige masters voor geografie. Dat is voor velen hét voorbeeld van samenwerking.»

«De opkomst van Gent is een feit en dat

“De VUB zal samen met de UGent een master fysica aanbieden. Dat is nieuw!”

Vlaanderen, door het oprichten van universiteiten in Hasselt, Antwerpen en West-Vlaanderen, werkt de democratisering van het hoger onderwijs in de hand. Elke provincie heeft nu zijn eigen universiteit. Dat maakt dat er competitie ontstaat en dat het aanbod zich verspreidt. Zeker in de hardere wetenschappen (*fundamentele exacte wetenschappen, red.*) is

Leuven daar schrik voor heeft, is begrijpelijk. West-Vlaanderen gaan meestal in Gent studeren. De UA trekt dan weer vooral studenten aan uit de eigen regio: 80 procent komt uit de provincie Antwerpen. Er komen nog studenten uit Antwerpen naar Brussel, doordat wij opleidingen aanbieden die zij nog niet hebben. Leuven recruteert studenten

deels uit dezelfde pool als wij. Het studentenaantal van de K.U.Leuven stagneert, terwijl aan de VUB het aantal nieuwe inschrijvingen stijgt: dit jaar zijn er vijf procent meer generatiestudenten ingeschreven, maar die stijging gebeurt niet binnen de hardere richtingen. Daar zit je met een probleem - noem het maar het probleem van de elementaire wetenschappen. Het aantal studenten scheikunde, biologie, wiskunde en fysica ligt niet enkel bij ons, maar bij alle universiteiten laag. Als je dan het financieringsdecreet nader bekijkt dat wil rationaliseren op basis van het aantal studenten, dan ben je zeer eng bezig. Met een kleine studentenpopulatie heb je dan als universiteit te weinig inkomen om aan onderzoek te doen dat aan de VUB nochtans van hoog niveau is.»

«Voor mijn beleid kijk ik voorbij 2013. We moeten decreten volledig ten uitvoer brengen. Volgens het verdrag van Bologna moet een bachelordiploma een eigen finaliteit krijgen. De regering en de instellingen zouden daar werk van moeten maken. Concreet betekent dit dat je als student zou terechtkomen in een systeem waar de modules en trajecten verschillende mogelijkheden bieden: onmiddellijk gaan werken na de bachelorjaren of doorstromen naar één van de masteropleidingen. In een ideale situatie zouden masters dan twee jaar duren. Het is eigenaardig dat in de decreten vermeld wordt dat het zo ingepast kan worden, maar men is daar niet consequent in. Ik pleit tevens voor een nauwere samenwerking bij het aanbieden van masters. Voor ons betekent dit een nauwere samenwerking met de ULB, maar de decreten bemoeilijken dat, zowel aan Vlaamse als aan Waalse kant.»

Veto: Een van de pijlers van uw beleid is de aandacht voor diversiteit.

Van Camp: «Inderdaad. We werken al jaren rond diversiteit, uiteraard omwille van de Brusselse context, maar ook vanuit onze missie: die heeft te maken met tolerantie en openheid voor andere culturen. Dat werd on-

middellijk duidelijk bij de oprichting van de universiteit in 1836. De VUB moest een open en antidogmatische universiteit worden. We hebben al jaren de deuren opengezet voor studenten die onvoldoende taalkennis hebben. Het taal instituut, waar elk jaar 5000 studenten passeren, levert goed werk op dat vlak.»

«Veertien procent van onze instroom bestaat uit allochtonen – al blijft dat een zeer moeilijk te omschrijven begrip: ga je op de naam af, op de afkomst, de nationaliteit van de ouder? Maar met dezelfde parameters die ons veertien procent allochtonen toeschrijven, blijkt de K.U.Leuven vier procent allochtonen te tellen.»

Veto: *Waar staat de "V" van Vrije Universiteit nog voor?*

Van Camp: «Vrij heeft hier een dubbele betekenis. Ten eerste in de zin van niet-gebonden, dus ook niet staatsgebonden. Ten tweede staat het nog steeds voor vrijzinnig. Er was oorspronkelijk nood aan een tegengewicht voor de kracht van de kerkelijke maatschappelijke zuil. De tien geboden zijn een ethische code die iedereen volgt. Maar de invulling ervan, door eigen geweten of door het Vaticaan, maakt het verschil. Wij laten ons leiden door het geweten, wat nogal protestants is. De moeilijkheden ontstaan echter wanneer je zaken over leven en dood, zoals euthanasie en abortus, moet vastleggen in wetten. Normen verschuiven met de toename aan kennis. Waarschijnlijk zijn wij, als vrijzinnig instituut, daarin meer progressief, omdat wij niet gehinderd worden door een instituut als de kerk. Maar dat betekent niet dat wij onzorgvuldiger omspringen met ons onderzoek, zoals men soms suggereert. Alle onderzoek en resultaten passeren evengoed een ethische commissie.»

«De vraag stellen naar de "V", is ook de vraag stellen naar de "K" van katholiek. Ik ken veel vrijzinnige ouders die hun kinderen naar katholieke scholen sturen. Omwille van de 'kwaliteit', maar in wezen heeft het te maken met de instroom van allochtonen. De minder sociaal bedeelde sturen hun kinderen naar het gemeenschapsonderwijs, dat is gratis en heeft de verplichting iedereen op te nemen. Zo creëer je een cascadesysteem van topscholen en minder goede scholen. Er is wel een ontkerkelijking gebeurd, maar betekent dat dat de katholieke zuil nu zwakker geworden is? Neen, ze is sterker dan ooit.»

ASSOCIATIES

Veto: *Naast rector bent u ook voorzitter van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). Die heeft te kampen met efficiëntieproblemen. Wat gaat u daaraan doen?*

Van Camp: «Oosterlinck (*Van Camps voorganger als VLIR-voorzitter, red.*) zegt dat de VLIR niet goed meer werkt. Waarschijnlijk denkt hij dat omdat hij er zelf geen voorzitter meer van is. Het is echter complexer dan dat. Eén probleem is dat de VLIR verdrinkt in allerlei door de overheid opgerichte instanties, waaronder de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) (*De VLOR adviseert de Vlaamse overheid over onderwijsgerelateerde materie, red.*). In de VLOR vormen we als VLIR een minderheid en weegt onze stem dus niet zwaar door. Er is daarnaast ook het Vlaams Onderhandelingscomité (VOC) wat een onderhandelingsplatform is waarop zowel de VLIR, de Vlaamse Hoger Onderwijsraad (VLHORA) als de onderwijsvakbonden zijn uitgenodigd. Dan krijg je een minister die liever spreekt met de vertegenwoordigers van het hoger onderwijs via de commissie van associatievoorzitters — door hen zelf in het leven geroepen. Dat was geen democratische beslissing, ze hebben het zelf bepaald. Het platform 'associatie' wordt vandaag door de politiek gebruikt om alles en nog wat te regelen. Het voordeel van de groten is dat ze de kwantitatieve regel kunnen inbrengen.»

«Het probleem van de VLIR is existentieel. Wat is het nog? Wat moet het doen? Wat betekent het *universitaire verdedigen*? Dat zou moeten betekenen dat wij samen met de VHLORA, in plaats van de associatievoorzitters, de discussie voeren over bijvoorbeeld de tweejarige masters. Ook de VHLORA moet zich deze vraag stellen. Daarom pleit ik er eigenlijk voor een nieuwe instelling te maken. Laat VLIR en VHLORA fusioneren tot een orgaan met twee kamers. Zo kan je gemakkelijk een aantal zaken samen regelen, zoals de visitaties (*het controleren van de kwaliteit van de*

verschillende opleidingen, red.). Andere zaken regel je dan apart. Je hebt natuurlijk het probleem van de associaties die hun macht willen laten spelen, hun eigen visies opdringen over zaken waarvan de rectoren soms niet eens goed op de hoogte zijn. Want dat is een ander probleem: de relatie tussen rectoren en associaties. VLIR krijgt vandaag opdrachten vanuit de decreten: wij moeten advies geven, maar slagen er niet in om dat op structurele manier te doen, omdat de belangen van de universiteiten tegen elkaar worden uitgespeeld. Als Oosterlinck beweert dat de VLIR niet meer werkt, is dat door spanningen die hij zelf heeft veroorzaakt.»

Veto: *Beïnvloedt iemand als Oosterlinck de samenwerking met andere universiteiten?*

Van Camp: «Politieke machtsverhoudingen zijn één zaak. Academici, die gelukkig niet domweg sectair denken, vinden elkaar over de grenzen van de associaties heen. Ik heb eens nagekeken met wie wij onderzoeksmatig vaak samenwerken. Vroeger was dat Antwerpen, maar nu vaart deze universiteit haar ei-

wordt misbruikt door de instellingen. Als men er als instelling goed uitkomt, staat het zelfs de dag voor het rapport uitkomt al op de voorpagina in de krant, denk maar aan geneeskunde of rechten. Men staat dan te roepen dat men de beste opleiding heeft om andere universiteiten te jennen. Het idee om te *ranken* is ingevoerd door mijn voorgangers in de VLIR en moeten we er nu uithalen. Men zou moeten zeggen of een opleiding voldoet of niet, zonder meer. Zonder cijfers of letters te gaan toekennen. Nu werd vastgesteld dat als een universiteit een negatief rapport krijgt, de mogelijkheid bestaat er tegen te ageren. Antwerpen heeft bijvoorbeeld advocaten ingehuurd om een negatief advies aan te vechten. Ze beweerden dat de motivatie voor de negatieve beoordeling niet voldoende was en eisten vervolgens de toepassing van openbaarheid van bestuur. Een commissie van het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap is dan op bezoek gegaan en heeft dossiers vrijgegeven om de motivatie te staven. Er is met andere woorden werk aan de

wél, en dat is het belangrijkste. ECTS is het paraparaardje van enkele mensen binnen Europa. Enkele jaren geleden is dat label opgestart en men had toen geen goede criteria om universiteiten te evalueren. Diegenen die toen een aanvraag hadden ingediend (*voor België waren dat de UGent en de UA, red.*), zijn allen goedgekeurd zonder grondige screening. Men moest al zijn onderwijsfiches in het Engels vertalen, terwijl het onderwijs in het Nederlands werd aangeboden. Aan de VUB heeft men besloten daar niet aan mee te doen, we wilden niet onnozel doen. De commissie die de labels uitdeelt, heeft nu vastgesteld dat haar eigen mechanismen niet kloppen. Wij tillen niet zwaar aan het feit dat wij het ECTS-label niet hebben, als je het plaatst in de juiste context.»

«Wat ik ergerlijk vind is de dubbelzinnigheid. Je maakt reclame in het Engels, maar je mag geen Engelstalig onderwijs aanbieden. Ik denk niet dat dit houdbaar is in Vlaanderen. Enkel Nederlandstalig onderwijs, zeker op het niveau van de masters, is niet meer van deze tijd. Er zijn bepaalde opleidingen die perfect in een andere taal kunnen gegeven worden, bijvoorbeeld de opleiding handelsingenieur. Wij bieden die zowel in het Nederlands als in het Engels aan. Dat is veel moeite, maar ik zou liever enkel een Engelstalige opleiding zien. En waarom ook niet? Je wilt internationaal gaan werken met bijvoorbeeld Amerikaanse instellingen en netwerken, dus moet je het in het Engels kunnen verwoorden.»

CONSERVATIEF

Veto: *Zijn rectoren geen anachronisme in deze maatschappij? Velen claimen immers dat managers het beter zouden doen aan het hoofd van een universiteit.*

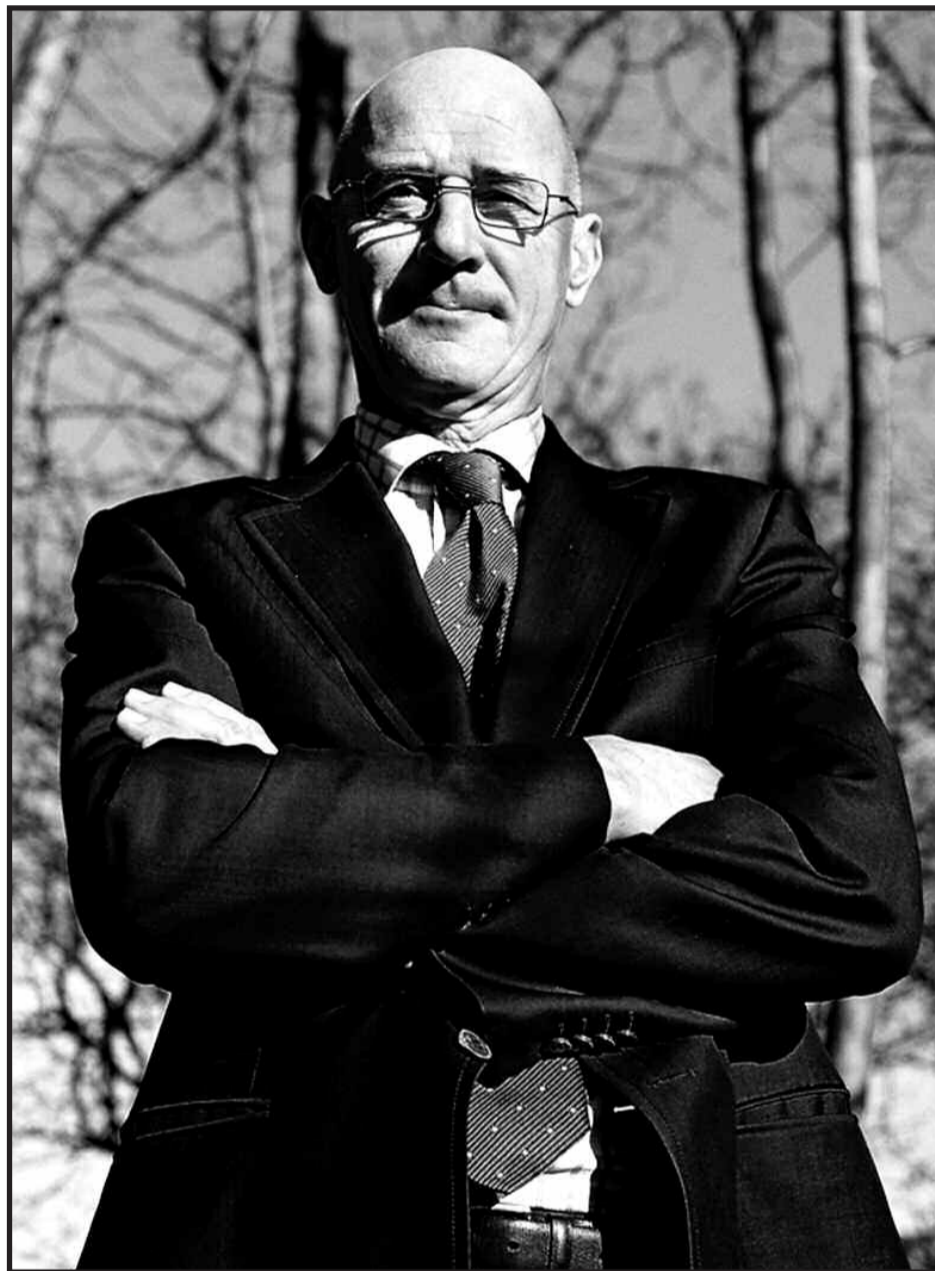
Van Camp: «In universiteiten als Leuven en de VUB, vrije instellingen wat de organisatie betreft (*de rector van de UGent wordt nog altijd aangesteld door de minister, red.*), is de macht van rectoren nog vrij groot. Wij zijn als rector verantwoordelijk voor het beleid, de begroting en de richting die we met universiteit uit willen. We hebben echter een Raad van Bestuur (RvB) die ons beleid moet goedkeuren. De voorzitter van de RvB kijkt toe of onze ideeën in de lijn van de missie van de universiteit liggen en of de middelen van de universiteit niet verspild worden. Daarom is het belangrijk dat een universiteit voor zichzelf en anderen verduidelijkt wat haar missie en zending is.»

«Een rector is méér dan een manager. Hij moet weten wat leeft onder het academische personeel. Een rector moet ook een goede manager zijn. Zien wat nodig is en waar er veranderingen moeten gebeuren is belangrijk. De universiteit is vaak een conservatieve plaats waar professoren vast benoemd zijn. Deze willen absoluut niet dat er enige controle is over wat ze doen. Dat zorgt voor een constant spanningsveld. De evaluatie van docenten hebben we moeten doordrukken, maar dat was niet evident.»

Veto: *Is het dan een voordeel dat u zelf professor bent?*

Van Camp: «Als men iemand extern aanneemt om een universiteit te besturen, zoals in Nederland soms gebeurt, dan bestaat het gevaar dat die geen voeling heeft met wat er leeft binnen de universiteit. Ik ben twee keer verkozen en dat heeft me altijd gesterkt in mijn overtuigingen. De eerste keer was er een tegenkandidaat en ging het om een nipte overwinning. De tweede keer was ik de enige kandidaat en heb ik tachtig procent van de stemmen binnen gehaald. Dat betekent dat het beleid dat ik aan het voeren was, gesteund werd door een grote meerderheid. Dat is belangrijk omdat ik belangrijke zaken aan het veranderen was, academisch gezien. Was er toen iemand anders opgekomen voor de functie van rector, en was de uitkomst fifty-fifty geweest, dan had ik het opgegeven. Wees gerust: het is niet zomaar plezierig rector te zijn. Het is een keuze, maar je staat alleen, ondanks vrienden en sympathisanten. Het is nu de eerste keer dat er iemand bijna acht jaar na elkaar rector is van de VUB. Dat is goed, maar een tussentijdse evaluatie is enorm belangrijk.»

«Ik ben ook geneesheer en diensthoofd van medische oncologie en hematologie. Had ik niet geweten dat er mensen waren die mijn werk en verantwoordelijkheden konden overnemen, was geen kandidaat geweest. Ik heb één voor één al mijn taken doorgegeven en heb mezelf dus onnodig gemaakt. Als ik geen rector meer ben, heb ik geen taken meer.»

«Als rector sta je alleen»

(foto's Simon Horsten)

gen koers sinds de verschillende universiteiten een eengemaakte universiteit werden.»

ENGELS

Veto: *De visitaties blijken ook problemen te kennen, denken we maar aan de visitatierapporten van rechten en fysica, die door de instellingen zelfs via juridische weg worden aangevochten.*

Van Camp: «Er zijn twee aspecten. Er is het visitatiegedeelte zoals dat vastgelegd is: alle opleidingen moeten voor 2012 één voor één gevisiteerd worden: opleiding per opleiding. We proberen dat wel te clusteren, maar dat is niet altijd mogelijk.»

«Ons systeem van visitaties is niet onafhankelijk omdat het binnen de VLIR ingebed is, in tegenstelling tot Nederland waar de visiterende instanties wel onafhankelijk zijn. Wij hebben dat zelf gewild omdat we binnen het visitatiegebeuren het verbeteringsluit wilden behouden: instellingen die zichzelf, zonder druk van buitenaf, continu verbeteren. Maar ook dat zit nu scheef omdat aan een slechte visitatie nu onmiddellijk een sanctie vastzit. Het verbeteringstraject werkt met een quoteringsysteem en heeft aanleiding gegeven tot *rankings*. Dat is belachelijk, zelfs schandelijk, en

winkel om motivaties te standaardiseren. Nu zijn de visitatiecommissies nog onafhankelijk, de VLIR heeft daar niets over te zeggen. Ze worden aangesteld door de overheid. Het motiveren van een advies verschilt nu van commissie tot commissie. De VLIR heeft dus geen enkele impact op het schrijven van de rapporten. Onze cel kwaliteitszorg ondersteunt enkel administratief de organisatie van de visitatiecommissies.»

«We moeten nu de sjablonen van de werkwijze aanpassen en verbeteren en de vraag durven stellen of de commissies volledig onafhankelijk moeten zijn van de VLIR. Europees gezien moeten alle visitatie- en accreditatieorganismen door elkaar erkend worden, zodat onze diploma's Europees erkend worden. De wijze waarop gevisiteerd en geaccrediteerd wordt dient zelf gevisiteerd te worden. Wij moeten garanderen dat er geen inmenging van de universiteiten in de visitatie mogelijk is. De VLIR gaat de volgende maanden werken aan zijn motivatieplichten en daaromtrent een nota schrijven.»

Veto: *Terwijl internationalisering voor u een belangrijk thema is, bleek enkele maanden geleden dat de VUB niet geselecteerd was voor het ECTS-label.*

Van Camp: «Het *European Charter* hebben we

Herfst in het Park

(Bram Vanoirbeek)

LEUVEN EN ZUSTERSTAD 'S-HERTOGENBOSCH VIEREN ERASMUS

Hollandse kettters in Leuven

Het is verbazingwekkend dat juist het Nederlandse 's-Hertogenbosch in 2000 het initiatief nam voor de oprichting van een tweemaaljaarlijks Erasmusfestival, vermits Erasmus zelf de jaren die hij er verbleef als een dieptepunt bestempelde. De samenwerking met Leuven, die vanaf deze editie werd aangegaan, is gezien de grote impact die Erasmus heeft gehad op Leuven en de universiteit dan weer wel logisch te noemen. Naar aanleiding van de eerste Erasmusdag die vorige woensdag in Leuven plaatsvond, gaan we dieper in op deze beroemdheid van de Lage Landen.

Roel Moeurs

Als men over Erasmus spreekt zijn er veel dingen die niet geweten zijn. Zo heeft hij maar liefst twee geboorteplaatsen, twee geboortedatums en drie geboortejaren. Dit is het

gevolg van twijfel die Erasmus zelf wilde veroorzaken rond zijn geboorte, hij werd immers geboren als een onecht kind van een geestelijke — en wellicht niet het eerste. Voor iemand die persoonlijk zo slordig met de waarheid omging was dat iets dat hij bij anderen niet kon verdragen. Zo had hij scherpe kritiek op de laatmiddeleeuwse onderwijsmethodes en bepleitte hij het gebruik van bronnenstudies in de theologie. Tijdens zijn eerste bezoek aan Leuven zette hij deze nieuwe methode ook meteen om in de praktijk en maakte handig gebruik van Lorenzo Valla's notities bij het Nieuwe Testament die hij verscholen vond in de bibliotheek van de Abdij van Park. Het manuscript werd trouwens uitgeleend aan Erasmus, maar vond nooit zijn weg terug naar de abdij, maar dook enige tijd later op in Parijs waar het gedrukt en verspreid werd.

Niet alleen het manuscript vond zijn weg naar Parijs, ook Erasmus zelf. Hij gaf er Latijnse les aan de adel, waardoor hij niet

alleen in contact kwam met de hoge Europese edellieden, maar ook kon ontsnappen uit het College waar hij was ondergebracht. Het was op vraag van een van zijn leerlingen dat hij vanuit Parijs vertrok naar Engeland, waar hij gelijkgezinden vond in de vorm van Thomas More en — de toekomstige — koning Hendrik VIII. Erasmus had ondertussen de smaak van het rondreizen te pakken en reisde vlug door, terug naar Parijs en later naar zijn droombestemming, Italië, alvorens weer terug te keren via een soortgelijke route naar Leuven. In Turijn werd hij op zeer korte tijd aangesteld als doctor in de theologie, maar dit kon hem er toch niet van weerhouden om heel Europa te doorkruisen. Het was dan ook op een van zijn vele reizen dat hij het manuscript van zijn beroemdste werk, Lof der Zotheid schreef.

Erasmus' adellijke connecties gaven hem niet enkel de vrijheid om rond te trekken, maar bezorgden hem zelfs een zetel als raadsheer van Keizer Karel V. Erasmus wou

echter zijn onafhankelijkheid behouden en weigerde om met Karel rond te reizen en weigerde eveneens een aanstelling als kardinaal omdat hij vreesde dat hij dan geen kritiek meer kon uiten op de misstappen van de Katholieke Kerk.

Teruggekeerd naar Leuven ging Erasmus het Drietalencollege oprichten dat de concurrentie zou aangaan met de toenmalige Artes faculteit. Het was vanuit deze academische concurrentie en zijn scherpe kritiek op de kerkleiding dat hij vanuit de theologische faculteit zou aangevallen en bestempeld worden als Lutheraan. Erasmus verdedigde zich hiertegen, maar koos er uiteindelijk voor om Leuven te verlaten en zich in Basel te vestigen. Hier zou hij tot zijn dood verblijven, uiteindelijk te ziek om het protestants geworden Basel te verlaten om terug te keren naar zijn geliefde Brabant.

Hoe wordt Europa een dynamische kenniseconomie?

Het EIT is gestoeld op doelstellingen die tijdens de Europese Raad in 2000 het levenslicht zagen en sindsdien door het leven gaan als de Lissabon-agenda. De Raad heeft zichzelf toen opgelegd om tegen 2010 'de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld' te worden. Een economie 'die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang'. Een behoorlijk ambitieus plan maar, behalve wat wollige taal, lag er nog weinig concreets op tafel. Tot de commissie nu halfweg de termijn met het EIT op de proppen komt.

Ianthe Bato & Tom Van Brussegem

Het oorspronkelijke voorstel van Barroso bestond erin een echt instituut te creëren, waarbij een groep excellente onderzoekers zou worden samengebracht. De universiteiten hebben zich steeds tegen deze plannen sterk verzet. Er werd immers gevreesd dat dat een brain drain van Europese top-onderzoekers uit de onderzoeksinstituten naar het EIT zou veroorzaken. Op basis van de reacties zijn de plannen vervolgens zeer grondig bijgesteld. Het EIT wordt nu gezien als virtueel instituut. Er zullen samenwerkingsverbanden worden gevormd tussen excellente onderzoekers, maar deze blijven elk afzonderlijk gebonden aan hun eigen instituut.

LISSABON

De oorspronkelijke Lissabon-agenda van 2000 was drieledig, en had een economische, sociale en ecologische pijler. In 2004, vlak voor het tussentijdse rapport van de strategie, werd echter duidelijk dat de Lissabon-doelstel-

lingen niet zouden worden bereikt. Vervolgens werd een werkgroep opgericht die het Lissabon-project nieuw leven moest inblazen. Het rapport van deze groep, gepresenteerd in november 2004, had een tweeledige conclusie: de Lissabon-strategie moest sneller ten uitvoer worden gebracht. Door de beperkte bevolkingsgroei en de vergrijzing

waren de problemen voor Europa op het gebied van groei en werkgelegenheid immers nog groter dan vijf jaar eerder. Met dit rapport in het achterhoofd, besloot de Commissie de aandacht binnen de Lissabon-agenda toe te spitsen op initiatieven die groei en werkgelegenheid zouden bevorderen, zoals betere structurele voorwaarden voor innovatie.

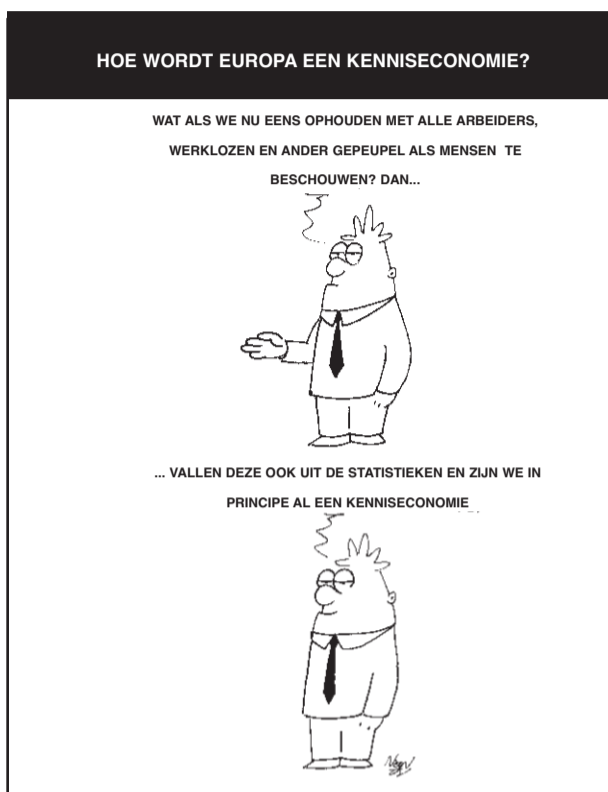
Het probleem is dat onderwijs, onderzoek en innovatie, de drie pijlers van de kenniseconomie, te weinig op elkaar zijn afgestemd en samen niet voldoende bijdragen aan economische groei, werkgelegenheid en sociale samenhang. Zo is men het erover eens dat binnen Europa resultaten van onderzoek en ontwikkeling te weinig naar de markt toe worden vertaald.

VLAGGENSCHIP

Ter bevordering van de Europese kenniseconomie werd in het voorjaar van 2005 het EIT als vlaggenschip voor Europese kennis gelanceerd door Commissievoorzitter Barroso zelf. "Ten bewijze van haar overtuiging dat kennis de sleutel vormt tot groei, stelt de Commissie voor een Europees Technologie-Instituut op te richten dat moet fungeren als een centrum dat de knapste koppen en de beste ideeën en bedrijven uit de hele wereld moet aantrekken", staat er te lezen in het voorjaarsverslag 2005 van de Commissie. De bedoeling van het EIT is dat het de drie pijlers van de kennisdriehoek (onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en innovatie) verenigt en bijgevolg Europa's positie als kenniseconomie versterkt. Het EIT zou operationeel moeten worden tegen 2008.

Meer info vind je op

http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eit/index_en.html

De Wereld is klein

Te weinig nerds

Duitsland- Het gaat niet goed in het Duitse Hoger Onderwijs. Recente cijfers van het Nationaal Bureau voor de Statistiek wijzen erop dat het aantal studenten dat zich inschreef aan de Duitse universiteiten in vrije val is. Ongeveer 343 700 studenten schreven zich dit academiejaar in, maar liefst 3,5 percent minder dan het jaar voordien. In 2006 begon 35 percent van de schoolverlaters aan een carrière in het Hoger Onderwijs, dat is significant lager dan de, door de overheid, vooropgestelde 40 percent.

Deze tendens is een dikke streep door de rekening van minister Schoven, die verantwoordelijk is voor onderzoek en onderwijs. Hoge loonkost en de zware concurrentie van de Oostbloklanden dwingt Duitsland ertoe zich te transformeren tot een kenniseconomie. Nu lijkt het vooral in toegepaste wetenschappen een probleem om studenten aan te trekken. Als oorzaak wordt de verhoging van de inschrijvingsgelden aangeduid.

Habemus Principum

Europa- Zo klonk het deze week bij de Europese Studentenkoepel ESIB. De gelukkige is Koen Geven, een tweeëntwintigjarige Nederlandse student Politologie. Geven verdiende zijn strepen bij de Nederlandse studentenkoepel LsvB en zal na een mandaat als marktwerking-expert bij ESIB het voorzitterschap op zich nemen. ESIB, de Europese studentenkoepel waar ook de Vlaamse studenten (VVS) en de Franstalige (FEF) deel van uit maken verdedigt de rechten van tien miljoen Europese studenten. Ze worden op Europees vlak tot op het hoogste niveau erkend en zijn officiële gesprekpartners als het op onderwijsmaterie aankomt.

Education Education & Education

Groot-Brittanië- Als het van Premier Blair afhangt gaat de hervorming van het Britse onderwijs onverminderd door. Het is alweer tien jaar geleden dat hij met zijn "Education Education & Education" pleidooi het onderwijs als zijn stokpaardje lanceerde. Ter herinnering van dat statement verscherpte hij nogmaals zijn pleidooi van indertijd en voegde enkele nieuwe strijdpunten toe. Als uitgangspunt van zijn speech koos hij voor diversiteit. Verschillende jongeren met verschillende talenten was de boodschap en die jongeren moeten steeds op de gepaste wijze aangepakt worden.

Hij kondigde aan dat het aantal privéscholen zou worden opgedreven en dat er binnen afzienbare tijd minstens 400 moeten zijn. Daarenboven moeten er 100 extra semi-onafhankelijke instellingen bij komen. Ook liet hij weten dat tegen 2010 elk district over tenminste één instelling moet beschikken dat een internationaal Baccalaureaat aanbiedt.

(tvb)

Arne studeerde antropologie aan de K.U.Leuven, is al jaren Veto-medewerker en gebeten door de Afrikamicrobe. Elke twee weken stuurt hij een sferbeeld op en laat hij ons een stukje Afrika opsnuiven.

Twee soorten blanken

Zwart-wit. Het is een spel. In de dambordstraten van Arusha verplaats ik me als een witte pion tussen een leger zwarte speelstukken. Al twee maanden lang probeer ik de op blanken jagende souvenirverkopers te verschalken. Nu sta ik schaakmat. Mijn laatste week in Arusha. Ik kan niet met lege handen naar België terugkeren. En evenmin zonder bezoek aan het Rwanda Tribunaal.

Arne Saeys

Als *Mzungu* (blanke in 't Swahili) kan je de *Clocktower* in Arusha niet passeren zonder de hartelijke begroetingen van om het even wie. *My Friend! How are you?* roepen nobele onbekenden aan de overkant van de baan me toe. Nooit ben ik deze straat doorgelopen zonder overstelpt te zijn met vragen als: Hoe gaat het met je? Waar kom je vandaan? Waar ga je naartoe? Mag ik met je meelopen? In het begin van mijn verblijf durfde ik nog wel eens te antwoorden op die vragen. Al gauw bleek elke vorm van communicatie echter te leiden tot de verplichting om iets te kopen van de kersverse vriend.

Na maandenlang deze vriendschappen te hebben verwaarloosd ben ik nu dus wel bereid om het contact aan te gaan. Er volgt een marathon langs ebbehouten beeldjes, djembés groot en klein, kettinkjes, armbanden, Masai-gewaden, speren, enzoverder. Op een marktje bekijk ik enkele sandalen. Gemaakt uit twee stukken autoband. Enkele shillings later wandel ik met dit schoeisel over straat. Een pijnlijke zaak voor mijn westerse voeten die meer comfort gewoon zijn. Die rubberen ondingen belanden dus al gauw in mijn rugzak.

SOUVENIRJACHT

Nu mijn souvenirjacht erop zit moet ik van de straatleiders zien af te raken. In hun ogen zijn er slechts twee soorten blanken in Arusha. Ofwel ben

je toerist, ofwel werk je voor de VN. Om niet meer als toerist te worden gezien zeg ik dat ik op weg ben naar het VN-gebouw. Vandaag is dat niet eens gelogen. Hoe zou ik Arusha kunnen verlaten zonder het Rwanda Tribunaal te hebben bezocht?

METAALDETECTOR

Van 1996 tot 2009 lopen hier dagelijks publiek toegankelijke rechtszaken tegen de verantwoorde-lijken voor de Rwandese genocide uit 1994. Om het VN-gebouw te betreden moet ik gewapende bewakers passeren, mijn paspoort afgeven en onder een metaaldetector lopen terwijl het röntgenapparaat mijn rugzak controleert. Stukken autoband? De bewaker kijkt eens raar op. Toch mag ik de lift nemen naar rechtszaal 3. Daar wordt een belangrijke getuige verhoord.

Omwille van de anonimiteit zit de getuige verscholen achter een gordijn. Het gaat om een lid van de *Interahamwe*, de extremistische Hutu-militie die verantwoordelijk geacht wordt voor het grootste deel van de 800.000 moorden op Tutsi's en gematigde Hutu's. Tijdens zijn verhoor vertelt de man hoe hij in een bar tussen pot en pint lid werd van de extremistische organisatie. In een opslagplaats achter de bar werden kapessen verzameld. Na de start van de genocide transporteerde de man meisjes naar een Hutu-militie waarbij wrede dingen gebeurden. De man zelf schuift alle verantwoordelijkheid af op zijn oversten. «*Wir haben es nicht gewusst*,» klinkt het. Waar hebben we dat nog gehoord?

Na deze korte trip naar het Rwanda van 1994 loop ik terug door de straten van Arusha. Op nauwelijks 800 kilometer van hier speelde deze gruwel zich af. De verkopers laten me met rust. Alsof ze weten dat ik niet meer in de stemming ben om nog souvenirs te kopen.

Middelpunt: Internationaal Kortfilmfestival Leuven

Afgelopen zaterdag ging het Internationaal Kortfilmfestival Leuven (IKL) voor de twaalfde keer van start. Nog tot en met 9 december kan je in 4 zalen van het Kunsten Centrum STUK terecht voor een 90-tal vertoningen. Er staan eveneens een reeks concerten en feestjes op het programma.

Ook dit jaar heeft de competitie een Vlaams en een Europees luik. Bij de Europese competitie worden enkel fictiefilms beoordeeld, bij de Vlaamse competitie worden prijzen uitgereikt in de categorieën fictie, animatie en videoclips. Het IKL plant verder ook een aantal reeksen: Comedy Shorts, een focus op Oost-Europa en een avondje korte animatiefilms. Bovendien is IKL dit jaar de gastheer voor Visual Sensations, een VJ-wedstrijd voor Nederland en België.

De openingsavond startte met twee films uit de Europese competitie. *Hibernation*, een kortfilm uit het Verenigd Koninkrijk, vertelt op een originele en ontroerende manier over de dood. Het verhaal wordt zeer mooi in beeld gebracht en de twee kinderen in de hoofdrollen spelen voortreffelijk. De volgende film was *Starfly*, een film uit Luxemburg. De prachtige decors uit deze film vormen de achtergrond voor een verhaal dat voortdurend met de verwachtingen van het publiek speelt. De informatie wordt meesterlijk verdeeld. Een bevreemdende film die je toch met een goed gevoel achterlaat.

Uit de special Animation Nations werd de Zweedse animatiefilm *Never like the first time!* getoond. Regisseur Jonas Odell interviewde vier mensen over hun 'eerste keer' en gebruikte die gesprekken als geluid bij zijn film. Hij paste zijn tekenstijl aan per verhaal zodat vorm en inhoud perfect bij elkaar passen. Vooral het laatste verhaal is hartverwarmend en wordt zeer mooi

weergegeven.

Omdat het IKL het als zijn publiek op de hoogte te houden de filmwereld is er dit jaar de "Oosten". Hieruit werd (*A)torzija* zich afspeelt in Sarajevo in 1994. zidelings over de oorlog en is v

De special *The Labo* bestaat films en videoclips met een un ving. Hieruit werd de Braziliaan waarin ouderwetse poppenanim met de nieuwste technologie op De film is gebaseerd op het ged romantische dichter William Bla

Tot slot werden er twee kort Kortfilm is immers een medium voor humor. Dankzij websites genre nog een boost gekregen. D titel was *There is an extraordinarily ordinary short man that follow m* meteen ook de korte samenvat slot kregen we *Oedipus* te zien, soring van de oude Griekse trag

Anders dan vorig jaar werd avond weinig gepraat. Er werd toond. Een goede zet, want het lovend uit.

Frank en Arne Fockety in Vlaamse en Europese fictiejury

Film kijken is ontspannend inspannend. Met deze instelling begint jurylid Frank Fockety, geassisteerd door zijn zoon Arne, aan een filmmarathon van 900 minuten tijdens het IKL. Wij peilen naar hun eerste oordeel.

Veto: Je zit in de jury van de Vlaamse en Europese competitie. Heb je al een aantal van de Vlaamse films gezien?

Frank Fockety: «Arne heeft in het Antwerpse MUCA Tanghi Argentini al gezien. De andere films op dit festival zijn mij tot nu toe nog onbekend. Ik ga proberen ze allemaal te bekijken deze week, maar ik word nog geopereerd aan mijn hand. De films die ik niet in Leuven kan bekijken, zal ik thuis op dvd moeten zien.»

Veto: Was je vertrouwd met het festival? Je hebt al vaak meegespeeld in kortfilms die we hier de laatste jaren te zien kregen.

Frank: «We zijn al een aantal keren komen kijken. Arne heeft ook al meegespeeld in kortfilms, onder andere in de film *Zand erover* van Huybrechts. Dit zijn eigenlijk de enige keren dat we zijn komen kijken.»

Veto: Vind je het dan terecht dat men jou gekozen heeft om in de jury te zetelen?

Frank: «Ik vind het absoluut terecht (lacht). Ze zullen altijd slachtoffers zoeken. Eerst dacht ik dat 900 minuten film wel een beetje veel zou zijn. Ik heb daarna met de juryleden van vorig jaar gebeld en het is uiteindelijk Sien (*Eggers, red.*) die me over de streep getrokken heeft. Enerzijds is hier zoveel goeds te zien, maar langs de andere zijde is het onmogelijk om elke film een prijs te geven. Ik heb ook toegehapt omdat Arne momenteel op de filmschool zit en hij me graag

wou vergezellen.»

Veto: Heb je het gevoel dat je veel invloed hebt op de beslissingen van je vader?

Arne Fockety: «Het is niet zo dat ik zijn keuze bepaal, maar in onze gesprekken na de filmpjes merk ik dat wij op veel vlakken overeenkomen. Los daarvan kijk ik wel eerder naar de technische kant en kijkt hij meer naar de emoties en bepaalde acteerpriestaties. Op die manier vormen wij een goede synthese.»

Veto: Ze hadden jullie misschien beter samen als één jurylid op het programma gezet?

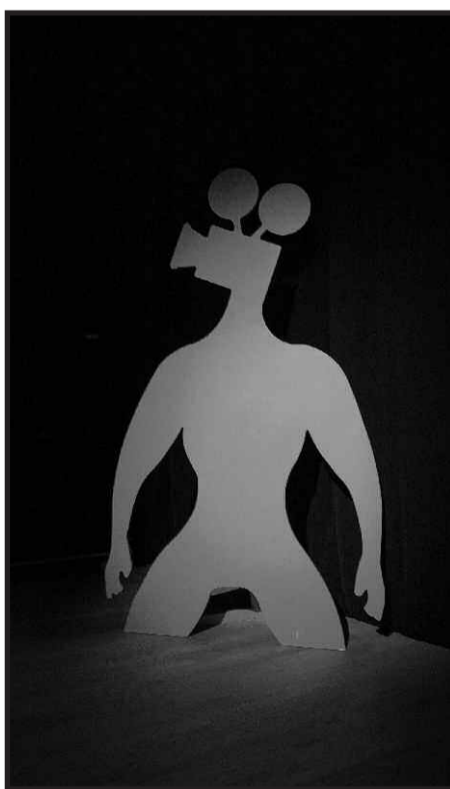
Arne: «Nee, maar mijn vader is natuurlijk wel een publiekstrekker. Dankzij zijn bekendheid heb ik nu ook een badge gekregen om alles te kunnen bekijken.»

Veto: Wat is het belangrijkste criteria waaraan een film volgens u moet voldoen?

Frank: «Ik heb niet zo'n behoefte aan supergeweldige technieken, omdat dit vaak de aandacht afleidt. Het belangrijkste aan film vind ik de eenvoud om iets uit te drukken. Hoe eenvoudiger iets kan uitgedrukt worden, hoe beter het overkomt.»

Veto: Ga je streng zijn voor je medecollega's, de andere acteurs die je hier te zien zal krijgen in de kortfilms?

Frank: «Nee, ik ben nooit streng. Waarom zou ik hier streng moeten zijn? Ik weet zelf hoe moeilijk het is om te acteren en hoe makkelijk het is om kritiek te geven. Ik heb veel respect voor mijn collega's en ik ga ze met veel liefde en genegenheid tegemoet treden. Misschien zal het soms wat minder zijn, ik weet niet wat me te wachten staat, toch benader ik het allemaal met heel veel warmte. Ik vind niet dat een jury een negatieve connotatie mag hebben, want anders gaan de filmmakers de juryleden met een bepaalde spanning benaderen en dat wil ik liever niet.»

Veto: De mensen die hier zaterdag komen luisteren naar het oordeel van de jury zullen allicht toch gespannen zijn.

Frank: «Ik zou die dan heel lief toespreken. Het is eigenlijk waanzin. Er zijn 57 films te bezichtigen op dit festival en er zijn slechts twee prijzen uit te reiken, dus het is allemaal heel relatief. De filmmakers die hier aanwezig zijn weten dat wel en brengen daar ook begrip voor op. Zonder de relativiteit ervan in te zien, kunnen ze niet veel in de filmwereld komen zoeken.»

(rb, kl)

Christophe Lambrecht in vide

Ondanks de kleine budgetten voor videoclips van artiesten van eigen bodem, worden er af en toe wel erg mooie filmpjes gemaakt. Het IKL selecteerde de afgelopen twaalf maanden vijftien clips die in ons land werden gemaakt. Een driekoppige jury duidt de winnaar aan. Studio Brussel-presentator Christophe Lambrecht is één van hen.

Veto: Hoe komt het IKL bij een radiopresentator uit wanneer het over videoclips gaat?

Christophe Lambrecht: «Studio Brussel werkt samen met het festival. Waarschijnlijk zijn ze aan de hand van mijn bio bij mij terecht gekomen. Ik heb immers filmregie gestudeerd aan de Hogeschool Sint-Lukas in Brussel. Voor alle duidelijkheid, ik heb die studies niet afgemaakt. Na twee jaar ben ik gestopt en heb ik bijna tien jaar voor televisie gewerkt.»

Veto: Waar ga je als jurylid vooral op letten?

Lambrecht: «Ik heb bijna alle inzendingen bekeken en het is verschrikkelijk moeilijk. Het is een cliché, maar originaliteit is belangrijk. Het valt me op dat we het in België — in vergelijking met het land van de videoclips, Amerika — met veel minder geld moeten doen. Daardoor word je net spitsvondiger om de weinige middelen die je hebt toch op een originele manier aan te wenden. Er zijn een aantal clips die er in die zin uitspringen. Zonder een voorkeur uit te spreken, denk ik spontaan aan het paard van Daan in de clip van *The Player*. Met zijn fiets waarop een paardkop is gemonteerd, rijdt

D a a n

door de straten buiten de reisko – geen dure clip – toch springt het 'de clip met het ook niet naar d In deze competit de regisseur en misch heeft uitge **Veto:** Ray Cokes de 'vader van alle jureren, maar hij moet de jury nu

Lambrecht: «R e-mail zijn bev Danny (*Elsen, r samen zitten en merkingen rel veronderstel daa weer gaan mai jammer dat Col lijik had ik toeg het jureren een j zou kunnen on ik begrijp dat d druk zal hebben **Veto:** Kende je h vroegen als juryl*

Lambrecht: «Ik naam, maar ben ook niet toen i studeerde. Wat er heel wat men riode ken nu in Ik draag het fes hart toe, omdat school blijft voe later een stap wordt vaak o kortfilm gedaar dat steevast pas er zitten soms e «Als jonge om het te plan van plan om de langs te komen. men wij nog één videoc

taak beschouwt het van nieuwe trends in special "Ode aan het getoond, een film die Deze film gaat slechts ooral heel origineel. at uit niet-narratieve tzonderlijke vormge- se film *Tyger* getoond, natie verzoend wordt gebied van animatie. icht *The Tyger* van de ke.

rische films getoond. n dat zeer geschikt is als *YouTube* heeft het De film met de langste *tall man and an extra- e wherever I go*. Dat is ting van de film. Tot een hilarische actuali- edie.

er op deze openings- den vooral films ge- aanbod ziet er veelbe-

(jvb)

deoclipjury

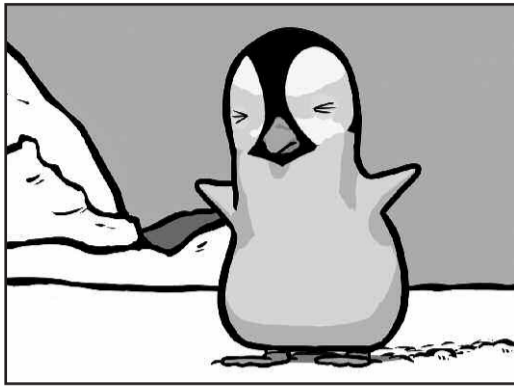
van Berlijn. Dat zal – sten en het paard zelf p geweest zijn, maar t eruit. Iedereen kent t paard.' Ik probeer e muziek te luisteren. itie gaat het echt om hoe hij zijn idee fil- gewerkt.»

- bekend van MTV en *VJ's' genoemd - zal ook komt niet opdagen. Hoe haar werk doen?*

ay Cokes gaat ons via indingen doorgeven. *ed.*) en ik zullen dan met de gekregen op- kenning houden. Ik t we ook wat heen en ken. Natuurlijk is het kes niet komt. Eigen- gezegd omdat ik met jeugdheld persoonlijk tmoeten (*lacht*), maar ie man het ontzettend n. Niets aan te doen.» *et festival al voor ze je id?*

kende het enkel bij n ik er nooit geweest, k nog op Sint-Lukas me wel opvalt, is dat asen die ik van die pe- de competitie zitten. tival zeker een warm het toch de beste leer- or jonge regisseurs om verder te zetten. Er k laatdunkend over n. Op televisie krijg je s na twaalf uur, maar chte parelts tussen.» vader is het moeilijk en, maar ik ben toch ze week een paar keer Zaterdagochtend kon keer samen voor de lipcompetitie en 's avonds volgt de be- kendmaking.»

(rb)

Onderwater

DichtVorm Vlaanderen brengt contemporaine Vlaamse poëzie samen met jonge Vlaamse animators. Het resultaat is een collectie van 15 korte animatiefilms, sterk variërend in stijl en techniek. Het project toert niet alleen het internationale festivalcircuit rond, maar zal ook worden uitgebracht als lessenspakket voor het secundair onderwijs. Reinout Swinnen is een van Dichtvorms jonge animators. Swinnen is 28 en vier jaar geleden afgestudeerd aan de Sint-Lukas Hogeschool in Brussel. Nu werkt hij voor zijn eigen animatiebedrijfje plan78 en speelt hij in Gert Bettens' band Woodface. Voor Dichtvorm maakte hij de kortfilm *Onderwater*.

Veto: *Waarover gaat Onderwater?*

Swinnen: «*Onderwater* is gebaseerd op één zin uit het gelijknamige gedicht van Jan Lauwe-reyns: "vogel die liever zal zwemmen in het donker onderwater dan vliegen in het licht der eeuwigheid". Misschien is dat niet zo, dacht ik. Misschien wil hij wel veel liever vliegen dan zwemmen maar kan hij het gewoon niet. *Onderwater* gaat dus over een pinguïn die koste wat kost wil kunnen vliegen.»

Veto: *Hoe ben je bij Dichtvorm terecht gekomen?*

Swinnen: «Jonge Vlaamse animators konden twee voorstellen doen bij Sight Of an Ignored Landscape (S.O.I.L.). Zij hadden reeds een 100-tal gedichten geselecteerd. Zodra ons voorstel gekozen was, werden we volledig vrij gelaten. We kregen via S.O.I.L. en het Vlaams Audiovisueel Fonds de middelen om onze film te ontwikkelen en wat geld om te overleven terwijl we aan het project werkten.»

Veto: *Hoe kwam Onderwater tot stand?*

Swinnen: «Ik heb er zeker vier à vijf maanden aan gewerkt. Alles is eerst in 3D geanimeerd en daarna weer overgetekend. De meeste shots zijn aan 25 frames per seconde geanimeerd. Ik teken alles zelf en als je 25 frames per seconde maakt voor 2 hele minuten, moet je behoorlijk wat tekeningen maken. Animatiefilm is enorm tijdrovend. Het probleem is dan ook dat je met eigen projecten in animatiefilm geen geld verdient en dat de projecten waarmee je wel geld verdient zo tijdrovend zijn dat je geen tijd meer over hebt voor iets wat wel je ding is. Het Dichtvorm-project was ook daarom zo leuk. Het was een kans om een film te maken voor iets waar ik achter sta, zonder er mijn broek aan te scheuren. En ik kreeg door Dichtvorm de kans te werken met beter materiaal dan ik ooit voorhanden had.»

Veto: *Wat vind je van het Dichtvormproject?*

Swinnen: «Ik vind het echt indrukwekkend en dat zeg ik niet omdat ik eraan heb meegewerkt. Dichtvorm is echt goed, en de films zijn allemaal compleet anders. Dat vind ik het mooiste eraan. Het is een staalkaart van alles wat er gebeurt op het gebied van animatie, en toont dat animatie meer is dan tekenfilmpjes alleen. Als je niet goed weet wat animatiefilm is, ga dan gewoon naar Dichtvorm kijken. Er leeft veel meer in de animatiefilmwereld dan je denkt.» (ib)

'Dichtvorm' is op woensdag 6 december (21u) en vrijdag 8 december (19u) te bekijken in de Soetezaal.

Zondvloed

Peter Ghesquière kwam twee jaar geleden al naar het IKL met *Schijn van de Maan*, waarvoor hij een eervolle vermelding kreeg. Vandaag staat hij er weer met *Zondvloed*, een film over een oude man – Jan Declair – die niets liever wil dan naar buiten gaan. Zijn dochter – Sofie Declair – doet hem geloven dat dat niet kan, omdat het altijd regent.

Veto: *Waarover gaat de film voor jou?*

Peter Ghesquière: «Over verbeelding. De oude man zit opgesloten in zijn zolderkamer. Hij zou zich daar bij kunnen neerleggen, maar dat doet hij niet. Hij snijdt houten figuren en daarmee bouwt hij zijn eigen werkelijkheid, vol fantasie. Het heeft iets bijbels, omdat ik denk dat zo'n oude man, die erg katholiek is opgevoed, daar natuurlijk naar terugrijpt in zijn fantasie, wanneer het altijd blijkt te regenen. Verbeelding is iets waar het ook in mijn vorige kortfilm (*Schijn van de Maan, red.*) over ging, over de fantasie om aan de werkelijkheid te ontsnappen. Net als in *Schijn van de Maan* zijn er ook geen overbodige dialogen. Het is voor mij gemakkelijker om zo een sfeer aan te houden, een eigen wereld te creëren.»

Veto: *Hoe moeilijk was het deze film gerealiseerd te krijgen?*

Ghesquière: «We hebben het maximum aan subsidies voor een kortfilm gekregen van het VAF (Vlaams Audiovisueel Fonds), van de provincie West-Vlaanderen en de stad Ieper. Ik mag dus niet klagen, maar het blijft een klein budget. Ik heb veel met water gewerkt, het decor van de zolderkamer hebben we helemaal gebouwd en Jan Declair is natuurlijk ook een investering. We hebben het draaien twee keer moeten uitstellen vanwege productionele moeilijkheden. Voor een bepaalde scène moest Jan Declair in water staan. Het was maart, dus nog vrij koud, en omdat het om zoveel water ging konden we het niet opwarmen.»

«Het was overigens niet evident om met Jan Declair samen te werken. Ik was nerveus om zo'n gigantisch monument te regisseren. Hij is een erg goede acteur die heel veel uit zijn rol haalt en dan is het een evenwicht zoeken tussen wat hij aanbrengt en wat ik met de film voor ogen heb. Natuurlijk zorgt het ook voor extra aandacht voor de film, maar daarom wou ik ook dat het echt het personage werd dat ik voor ogen had, een verschil te maken tussen wat Declair normaal speelt en mijn film. Ik ben erg tevreden over het resultaat. Het enige wat ik eventueel nog zou veranderen is de snelheid van de film, maar dat ligt aan de montage. Van mijn vorige film vond ik nadien dat hij een beetje sneller had gemogen, dus hebben we deze wat sneller gemonteerd. En nu mag het weer wat trager, maar dat is altijd zoeken.»

Veto: *Staan er nog projecten op stapel?*

Ghesquière: «Ik ben momenteel volop aan het schrijven aan een nieuw scénario. Het wordt iets humoristisch, maar ik weet nog niet of het een kort- of een langspeelfilm wordt. Verder ben ik soms regie-assistent, maar dat is nooit voor zo'n lange periode. Voordeel is dat je veel ziet en meemaakt. Ik hoop films maken en assisteren te kunnen blijven combineren.»

Veto: *Maak je kans om te winnen?*

Ghesquière: «Dat weet ik niet. Er zijn 22 goede films, dus ik kan echt niets voorspellen. Je hoopt natuurlijk altijd dat je wint, en ik ben wel tevreden over *Zondvloed*. Ik hoop vooral dat er mensen naar gaan kijken.» (ev)

'Zondvloed' is op 6 december om 19u en op 8 december om 21u te bekijken in het STUK, Soetezaal.

Mama

Mama is een van de tweeëntwintig genomineerden in de Vlaamse kortfilmcompetitie. Voor deze film heeft Sissi Seifert haar eigen herinneringen aan haar moeder uitvergroot. Seifert woont in Antwerpen en heeft het scenario geschreven en de film geregisseerd. *Mama* is een visitekaartje voor haar volgende projecten geworden en was al eerder genomineerd voor de Belgische kortfilmcompetitie in Gent.

Veto: *Waarover gaat de film?*

Sissi Seifert: «De film gaat over een meisje dat op punt staat te trouwen en haar mama is er niet. Ze gaat die zoeken. De film gaat eigenlijk over de zoektocht naar haar moeder. Ondertussen leren we die mama beter kennen en door middel van flashbacks zien we hoe de situatie eigenlijk gegroeid is. Ik wilde een verhaal maken over liefde en hoop, een eenvoudig verhaal waar mensen even bij kunnen stilstaan. Een verhaal dat hen ook raakt, over vrijheid, zelfontplooiing en zelfkennis, een verhaal waarin mensen leren uit hun fouten. Het is een liefdesverhaal, over een moeder en een dochter.»

Veto: *Hoe is de film tot stand gekomen?*

Seifert: «We hebben subsidie aangevraagd aan het Vlaams Audiovisueel Fonds. Dankzij die subsidies heb ik een producer gevonden. Ik heb ook een heel toffe crew bijeen gekregen. Een goede cameraman en ook goede acteurs zoals Hilde Heijnen en Charlotte Vandermeersch. We hebben wel kleine moeilijkheden gehad, maar ik ben die ondertussen vergeten. Ik had al schoolprojecten gemaakt, maar dit is mijn eerste professionele film. Mijn vroegere films zijn allemaal gemaakt met één of twee klasgenootjes.»

Veto: *Wilde je altijd al filmmaker worden?*

Seifert: «Ik heb op de Academie van Antwerpen film- en videokunst gestudeerd in deeltijds onderwijs, maar ik ben er eigenlijk pas op latere leeftijd aan begonnen. Ik ben eerst fotografie gaan studeren en dan pas film. Elk mens heeft wel iets meegemaakt dat de moeite waard is om met anderen te delen. Kleine, eenvoudige en puur menselijke dingen zijn vaak het mooist. Het is datgene wat ik wil vertellen. Er bestaan honderden emoties en ik wil ze vertalen naar het witte doek.»

Veto: *Waarom een kortfilm en geen lange speelfilm?*

Seifert: «Als je voor het schrijven van een scenario filmstructuur leert, leer je dit allemaal op langspeelfilm. Als je dat ineens in het kort moet doen, dan kan je er niet zoveel in kwijt, maar het voordeel daarvan is dat je kan oefenen in het klein. Het is maar vijf dagen opnemen, en dat is al heel vermoeiend voor de eerste keer. Ik kan me dat gewoon niet voorstellen, dat je ineens zoals bij langspeelfilms een dertigtal dagen moet filmen. Ze rekenen ongeveer een dag voor drie minuten film. Nu heb ik er wel zin in. Ik vond het heel plezant.»

(av)

'Mama' is op woensdag 6 december om 17u en vrijdag 8 december om 23u te bekijken in de Soetezaal.

Colofon

Ianthe Bato, Robin Broos, Kristof Lenaerts, Jozefien Van Beek, Evelien Verhege & Alexander Vrijhof

Foto's: Tom Aernouts en stills uit de kortfilms

KRINGLOOP (7): GEZELSCHAPSSPELENAVOND MEDISOC

We spelen een spel vanavond

Om de twee weken loopt een Veto-medewerker de kringactiviteiten af. Deze week stranden we in de Brusselstraat. In Doc's Bar zou een spelletjesavond gehouden worden.

Robin Broos

Wanneer we de fakbar binnentreden, checken we even of het wel woensdag is. Op het eerste zicht worden hier namelijk geen gezelschapsspelen gespeeld. Wanneer we wat dichterbij komen, is men toch aan één tafeltje bezig met *Jungle Fever* en aan een ander met

UNO. Op de toeg ligt *Pim Pam Pet*, niet bepaald de ideale plaats om onze competitiegeest bot te vieren. We vliegen in de pintjes en schuiven aan bij een stelletje giechelende vriendinnen.

Er staan amper dozen op de tafeltjes. Toch nemen de meeste Medisocers het spelelement van de avond ter harte. In de zetel, bijvoorbeeld, ligt een uitgestrekte *loverboy* te wachten op de prijsuitreiking van een hartenkoningin. We houden het meubilair wat in de gaten, maar geven het snel op. Op het spel van de liefde staat geen tijd, laat staan een leeftijd of een maximaal aantal deelnemers.

Het groepje naast ons kijkt door onze journalistieke dekmantel en besluit — allicht om de geloofwaardigheid van de avond hoog te houden — een speldoos ter hand te nemen. Daarop staat geschreven: *Knowing me, Knowing you*. Het spel is eenvoudig. Elke speler krijgt een relatiemeter. Dat is een soort plastiek mini-vier-op-een-rij die de individuele score bijhoudt. Op de kaartjes staan persoonlijke vragen. De deelnemers moeten voor iedere vraag gissen wat de vooraf aangeduide persoon op deze vraag zal antwoorden. Heb je het juist, dan mag je een fiche in je relatiemeter stoppen, in het rijtje van de persoon over wie je een vraag juist had. Heb je een rijtje vol, dan gaan we ervan uit dat je deze persoon goed kent.

Het gaat er zo hilarisch aan toe dat we — naast het obligate gegibber — vaak enkel de vragen horen. Wanneer we de vraag "waar had je het laatst uitslag" opvangen, besluiten we ons uit de voeten te maken. We zoeken ons een eigen tafeltje uit, terwijl ook de dj een spel probeert te spelen. Ditmaal

met onze voeten. Jeugdtraumaplatten uit de jaren negentig zijn grappig voor even, maar na een tweede *Get Ready!* is de lol er helemaal af. *Mijn liefde voor jou is diep zo diep*, maar zelfs in de zetel blijft het rustig.

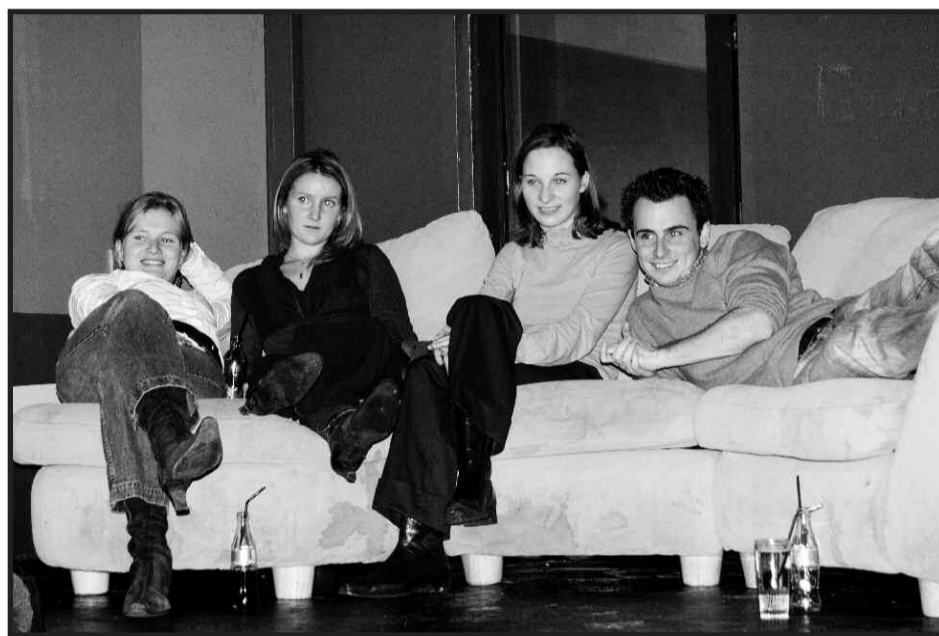
Rondom ons begint men met *Machiavelli* en *Yenga*. Wij zijn vooral blij dat we straks geen houten blokjes van de plakkende grond moeten oprapen en leggen ons toe op de Belgische editie van *Trivial Pursuit*. Wie weet er dat Fernand uit de Kampioenen in het echte leven Jaak Van Assche heet? Ondanks deze flater, wist team *Veto* toch een terechte overwinning binnen te rijden.

Doc's Bar begint goed vol te lopen en we begeven ons nog even naar de toeg voor de aanschaf van een laatste pintje. En daar staat ze dan: het meisje uit de middelbare school

waar we welkenlang meer dan gewone interesse voor hadden, tot we ontdekten dat het ging om de dochter van de klastitularis. In de zetel hebben ze meer geluk, maar voor ons is het *game over*.

(foto's Nele Van Doninck)

VISITATIECOMMISSIE (10): BEGINSELEN VAN INTERNATIONALE ECONOMIE

"Gratis vervuilen!"

Waarom protectionisme volledige voorbijgestreefd is als economisch beleid? We vernemen er alles van tijdens de les van professor Dewachter. Hij wijdt zijn studenten namelijk op wekelijkse basis in de geheimen van de internationale handel in.

Ilse De Witte

Dankbaar gebruik makend van het academische kwartiertje sluipen we auditorium AV 00.17 in. Om zeker geen verwijtende blik op te vangen staren we naar de tippen van onze schoenen. Onze aandacht wordt meteen getrokken door de kleurrijke treden waarlangs we afdalen: rode, oranje en blauwe volgen elkaar beurtelings op. Een kleurenconsulent werd niet geraadpleegd, maar dat de aula sinds verleden jaar stevig onder handen werd genomen, mag geweten zijn. Niet enkel aan de verfraaiing van het interieur werd aandacht geschonken, de zoektocht naar een leeg bankje leert ons dat ook de uitklapbare stoeltjes en tafels vernieuwd werden. In tegenstelling tot verleden jaar, kan je nu wel op de eerste de beste lege plaats neerploffen zonder gegeneerd door je stoel te zakken of na een kwartier tot de vaststelling te komen dat je tafel toch niet zo uitklapbaar is. Een vreugdekreet bij deze fijne

ontdekking kunnen we nog op het nippertje onderdrukken, maar hoe staat het ondertussen met de les?

BOEREN

Professor Dewachter weet snel onze aandacht te trekken en zo komen we te weten dat er twee visies op protectionistisch beleid mogelijk zijn, namelijk protectionisme als manier om een zwakke sector of economie te beschermen (voor industrielanden) of als belastingsbasis (voor ontwikkelingslanden). De kost van een tarief op de producten die een land binnenkomen wordt grotendeels betaald door buitenlandse invoerders en deels door binnenlandse consumenten, die een prijs betalen die hoger ligt dan de marktprijs. Een overheid kan als doelstelling de sociale welvaart voor ogen hebben, zodat de ondersteuning van zwakkere groepen een beleidsprioriteit wordt. De *Common Agricultural Policy* van de Europese Unie is een voorbeeld van zo'n protectionistisch programma. Sinds de Tweede Wereldoorlog werd een invoertarief ingesteld voor bepaalde landbouwproducten, kregen landbouwers uitvoersubsidies. "Voor u en mij is dat in welvaartstermen een slechte zaak, maar de boeren doen er voordeel mee."

KUIFJE

De prof gesticuleert illustratief om de studenten de effecten van het instellen van een tarief duidelijk te maken: zo worden armen verschuivende grafieken en zet hij zijn woorden kracht bij door molenwiekend op en neer te draven door het lokaal. Dewachter bedient zijn ganse publiek: hij verdeelt de aula in sectoren en werpt blikken in elke sector. Daarenboven beweegt hij van links naar rechts, zoals het een ware artiest betaamt. Wanneer Dewachter zich omdraait om te wijzen op grafieken of formules aan het bord te brengen,

merken we dat dit overjaars kuifje een grijzende en licht kalende kruijck is — excuus professor Dewachter — maar ook kale mannen kunnen aantrekkelijk zijn. Er zit een stevig tempo in de les, om een vraag te stellen — en dus bij de les te zijn — moet je echt wel bijbenen. Dewachter staat zeker en vast open voor vragen en beantwoordt ze dan ook met zichtbaar plezier. Hij is zelfs zo enthousiast dat hij stevast de antwoorden op zijn eigen vragen verzint. "Weten jullie wat externaliteiten zijn?" Een poging tot interactie of gewoon een schijnmanoeuvre tijdens een ingestudeerde monoloog? "Ik vermoed van wel. Het zijn neveneffecten die niet worden meegerekend in de prijs." Als de markten imperfect functioneren — als de prijs geen reflectie is van de gegenereerde maatschappelijke waarde — dan zorgt overheidssteun voor een welvaartsverhoging. Het gaat hier om externaliteiten in de productie of de consumptie. Dewachter haalt het volgende voorbeeld aan. Als je een restje verf weg giet in de riool, dan zit de kost van deze vervuiling niet meegerekend in de prijs van de verfpot. "Die vervuiling is gratis. Jij kan gratis vervuilen. Toch betaalt iemand de zuivering van het water."

Professor Dewachter bewijst de doeltreffendheid van de traditionele manier van lesgeven. Hij noteert de kernpunten en bouwt grafieken stap voor stap op aan het bord. Studenten noteren vlijtig en het percentage aanwezige studenten ligt hoog — zeker voor een vrijdagmiddag. Studenten zitten de hele economische rit uit, ook al liggen sporttassen en rugzakken klaar om op de trein te springen. Er is namelijk niet echt een exhaustieve cursus voorhanden — enkel slides met grafieken en een Engelstalig handboek. Geen technische hoogstandjes tijdens de les van Dewachter, maar — zo blijkt — zonder gaat evengoed, zoniet beter.

Steekkaart

Prof: Hans Dewachter
Wie: Licentiaatsstudenten Politieke Wetenschappen en Internationale betrekkingen en Conflictbeheersing
Wanneer: Vrijdagmiddag van 14u-16u
Waar: AV 00.17 (Campus Sociale Wetenschappen)
Wat: Beginselen van Internationale Economie

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Organiseer je een evenement?

Plaats het dan GRATIS in de database Agenda K.U.Leuven agenda.kuleuven.be

(advertentie)

BOOMPJE (10): PROFESSOR EGGERMONT

“Jaloers op Darwin”

Dat het universitaire personeel naast het academische leven ook een ander leven heeft, kunnen we alleen maar hopen. Wekelijks zoeken we een exemplaar op en bestoken we hem of haar met een simpele vraag: “Kan u een boompje opzetten over uw favoriete boek, film of plaat?” Deze week gingen we langs bij professor Jan Eggermont, professor celfysiologie, in het hoogste puntje van Gasthuisberg.

Simon Horsten

Professor Eggermont: «Omdat ik nu eenmaal makkelijker kan praten over boeken dan over muziek of films, heb ik voor een roman-biografie gekozen: *Annie's Box. Charles Darwin, His Daughter and Human Evolution* van Randal Keynes, de achter-achterkleinzoon van Darwin. Zelf ben ik als biomedisch onderzoeker echt een fan van Darwin.»

“Ik ben een fan van Darwin”

«In het algemeen heb ik dan ook een grote interesse in de evolutieleer, maar in dit boek komt daar nog bij dat er verschillende lagen zijn die het geheel bijzonder interessant maken. Ten eerste is er Annie, de oudste dochter van Charles Darwin, die op tienjarige leeftijd gestorven is aan tuberculose, wat op haar vader een zeer diepe indruk heeft nagelaten. Het heeft zelfs zijn wetenschappelijk denken beïnvloed: het idee van ‘struggle for life’ is er misschien niet uit gegroeid, maar alleszins wel door geëxpliciteerd. Dat is meteen de tweede laag van het boek, Darwin zoals hij het bekendst is: als wetenschapper. Doorheen het hele boek zie je hem evolueren en groeien in zijn theorie. De derde laag is de hele context van het verhaal: het Victoriaanse Engeland, waar Darwin, evenals zijn vrouw, een vooraanstaande figuur was.»

ZEEPOKKEN

«Nu is het leven van Darwin natuurlijk erg bekend, zeker bij onderzoekers, maar wat het boek voor mij zo speciaal maakt, is dat je als het ware over de schouder van

Darwin kan meepiepen. Er zijn in *Annie's Box* een paar heel krachtige, persoonlijke passages. Zo lees je na het overlijden van Annie een eulogie van enkele pagina's die Darwin zelf had geschreven en waarin hij afscheid neemt van zijn dochter. Zeker als vader van een dochter — en ik heb er zelf twee —

(foto Bram Vanoirbeek)

kan je dat moeilijk lezen zonder een traan weg te pinken.»

«Daarnaast staan er natuurlijk ook grappige dingen in, of kleine dingen van het familieleven. Je moet weten dat Darwin heel serieus en systematisch met zijn onderzoek bezig was: jarenlang heeft hij bijvoorbeeld elke voormiddag zeepokken gedissecteed en onderzocht. Aan de hand van die observaties probeerde hij dan stambomen op te stellen en zijn evolutieleer daaruit te distilleren. Nu wisten zijn kinderen uiteraard niet beter dan dat zo iets een normale bezigheid van een vader was, ze zagen hem daar ook elke dag in alle sérieus mee bezig. In het boek staat dan ook de anekdote beschreven dat bij een bezoek aan een bevriende familie één van de kinderen in alle onschuld vraagt aan de kinderen van de gastheer: “En, waar dissecteert jullie vader zijn zeepokken?”»

«Wat je als wetenschappelijk onderzoeker natuurlijk ook treft in dit boek is de spanning van het onderzoek. Zeer herkenbaar is de vrees *gescooped* te worden, zoals

“Waar dissecteert jullie vader zijn zeepokken?”

Darwin die voelde toen hij de brief van zijn collega-onderzoeker Alfred Russel Wallace las. Die was namelijk onafhankelijk van Darwin gekomen tot hetzelfde inzicht, evolutie op basis van natuurlijke selectie, zodat Darwin sneller dan voorzien zijn meer uitgewerkte theorie moest publiceren.»

«Elke onderzoeker is trouwens jaloers op Darwin: hij heeft niet alleen één van de grootste wetenschappelijk ontdekkingen ooit gedaan, daarmee veranderde hij ook meteen een hele mentaliteit, het mensbeeld. Je kan nu niet meer spreken over de mens in relatie met de natuur en met zichzelf zonder het concept ‘evolutie’ aan te raken. Darwin kan daarom ook op gelijke hoogte worden geplaatst als pakweg Copernicus en Freud.»

“*Annie's Box*” van Randal Keynes is in het Engels onder andere verschenen bij Riverhead. ISBN 1573229555.

DWB ORGANISEERT LITERAIRE AVOND IRONY AND BEYOND

Pulp Fiction voorbij

“De meest ironische act van terrorisme ooit, is die van de man die het Greenwich Observatory probeerde op te blazen. Helaas ontplofte zijn tijdbom te vroeg. Greenwich was hem te snel af,” aldus Vlaams dichter en prozaïst Stefan Hertmans. Ironie lijkt vandaag alomtegenwoordig: van een gigantische, tegen de hemel geprikte kever op het Ladeuzeplein tot de beruchte Deense spotprenten. Maar hoe koosjer is de ironische dekmantel en wanneer wordt het weer tijd voor werkelijkheid en integriteit? Zes gevestigde auteurs tasten de grenzen van de ironische distantie af.

Lieslot Janssens

Na Brussel en Amsterdam opteert het literaire tijdschrift DWB voor STUK om hun nieuwste nummer voor te stellen. “Een verrassend grote opkomst”, lacht Saskia de Coster op de receptie. “Normaal gezien kunnen we rekenen op een selecte groep van drie toeschouwers.” Een ironische knipoog is hier wel op zijn plaats. Organisator Kurt Snoeck is eveneens een tevreden man: “Natuurlijk stonden er wel een aantal publiekstrekkers geprogrammeerd.” Naast Hertmans kwamen ook Peter Verhelst, Jan Lauwereyns, Lucas Hirsch, Erik Jan Harmens en Saskia de Coster aan het woord.

Het was overigens deze laatste die mede op het idee kwam een DWB-nummer over

ironie samen te stellen. “Met de opkomst van het postmodernisme in de jaren ‘90 werden we overspoeld met ironie. Denk maar aan *Pulp Fiction* van Tarantino, de kroon op het ironische tijdperk. Men gaat zich echter verschuilen achter deze afwerende spotternij. Ze is geen uiting meer van een kritische houding. Het wijst op een gebrek aan authenticiteit en kan zelfs gezien worden als een vorm van gemakzucht,” aldus de Coster.

LOF DER POSTIRONIE

Bij het binnenkomen krijgen we meteen een nummer opgeplakt en een vragenlijst in de handen gedruwd. “Ik neem hierbij afscheid van mijn naam en krijg het cijfer 25 op de borst gespeld.” We worden onderworpen aan onbeschaamde stellingen als: “U lijdt vaak pijn, is het niet?” en “U verwacht te veel van het leven”, maar ook: “U luistert aandachtig. U zou nog iets kunnen leren. Al zal onthouden vergeefs blijken. U bent gedoemd onwetend te verdwijnen. Niemand zal u missen, want uw onwetendheid staat op beeld.” Op het grote projectiescherm vooraan worden live beelden vertoond van de aanwezigen. Sommigen lachen schuchter in de camera, anderen duiken behendig weg achter hun onopgeloste vragenlijst. De ‘gemediatiseerde werkelijkheid’ lijkt dan toch nog niet door iedereen gewaardeerd.

Tijd voor literatuur. Lauwereyns steekt van wal: “Tien gedichten, dan kan u aftellen.” Hij studeerde psychologie aan de K.U.Leuven en eindigt dan ook met een gedicht geïn-

spireerd op zijn thesis. Poëzie als taal van het wetenschappelijk onderzoek, o ironie! Geen tijd om er over te bezinnen echter, we worden meteen overonderd door de Nederlandse dichters Hirsch en Harmens. “Wij zijn een duo!”, schallen ze trots. Van alle aanwezigen is Harmens werkelijk de ironie in persoon. “Nergens ben ik veilig vaatwasser enkel in mijn kogelvrije vest onder het oog van de FBI-hotelgasten,” schettert hij nasaal. Is dit dan de zogenaamde *ironie voorbij*? Voordat Verhelst de avond afsluit met opnieuw poëzie, proberen Hertmans en de Coster het nog met proza te verduidelijken. Verhelst die de hele avond wat verveeld naar beneden zit te staren — of doet hij inspiratie op voor een nieuw

boek over ‘de kunst van het verdwijnen?’ — richt zich plots vol belangstelling op als de Coster spreekt. Ze zet haar eigen lof der postironie behendig in woorden om: “Mag ik u voorstellen aan deze tijd? Wij staan op de rand van het tijdperk van de grootste creativiteit en vernieuwing die de wereld ooit gekend heeft”. Ironie of postironie, wie zal het zeggen? Om de ironie te ontmaskeren hebben de schrijvers op hun beurt zelf ironie nodig. We draaien in een kringetje zegt u? Tja, zoals Verhelst zegt: “Ironie is het excuus dat altijd weer wordt gebruikt om het niet over de kern van de zaak te hebben”.

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Wat gebeurt er aan de K.U.Leuven?

Lees de wekelijkse e-nieuwsbrief
www.kuleuven.be/nieuwsbrief

(advertentie)

UUR KULTUUR: DE SPEKTAKELWAARDE VAN ORGELMUZIEK

“Een orgel is een orkest op zich”

Filmfirmament

Salvador (Puig Antich)

Enkele mannen wachten zenuwachtig in een café. Hun ogen flitsen heen en weer, hun pistolen branden in hun zakken. Dan stopt een auto. Een man stap uit, hij draagt een zonnebril en een net hemd. Chaos, schoten klinken. Twee bebloede mannen in het hospitaal: de ene sterft, de andere leeft. Een dokter buigt zich over de meest gefortuneerde: “Maar dat is Salvador. Salvador Puig Antich.” Alsof het Zorro betreft. De toon is gezet.

Bo Vanluchene

Amper hersteld wordt Salvador een gevangenis ingeduwd. De dode blijkt een agent te zijn. Hijzelf? Een anarchist, een rebel. Later zal hij naar zichzelf verwijzen als *Robin Hood*. Zijn kalme uitstraling en underdogpositie moeten ervoor zorgen dat de kijker zonder dralen zijn kant kiest. Maar dit is Spanje, 1973. Dictator Franco is aan de macht en Salvador is zo fout als maar kan: Catalaan, activist en nu ook moordenaar.

De rol van de opstandige student Salvador wordt vertolkt door Daniel Brühl. Voor mensen die hem nog herinneren uit Duitse successen als *Good Bye Lenin!* en *The Educators*, is het uiterst bevreemdend hem plots Spaanse en zelfs Catalaanse dialogen te horen declameren. De uit een Spaanse moeder geboren Daniel zet echter een overtuigende vertolking neer. Regisseur Manuel Huerca werkt met donkere, warme tinten en kiest resoluut voor *High Definition* camera's, die met hun hoge kwaliteit een nieuw cinematografisch tijdperk lijken in te zetten.

Structureel is de biopic weinig innoverend. Het wordt opgevat als een terugblik. Een kalme Salvador doet aan zijn aanvankelijk vijandelijk gezinde advocaat het verhaal van zijn geromantiseerd verleden als bankovervalver. De buit werd gebruikt om stakende arbeiders te steunen en opruiende pamfletten te drukken. De sociale context wordt echter nooit getoond, we zien hoogstens enkele betogende studenten neer geknuppeld worden.

KAFKA

De klemtoon ligt op het leven van Salvador zelf, die wil overleven veeleer dan een martelaar worden. Tussen de flashbacks door zien we hem handen vasthouden met zijn zussen en een haast vriendschappelijke relatie uitbouwen met bewaker Jesús Irrure. Terwijl hij schaaft met Jesús, wordt onsubtiel aan Kafka's *Der Prozess* geappelleerd wanneer Salvador opwerpt dat zijn bewaker even gevangen is als hijzelf: “Een man die een hond aan de lijn heeft, is even gebonden als zijn hond.” Ondertussen trekt zijn advocaat zichzelf de haren uit tijdens verwoede pogingen de doodstraf af te wenden. “Het is als kaartspelen met gemerkte kaarten,” jammert hij, “we weten wie er wint.”

Salvador zit vol goedgefilmde scènes. Ook zijpersonages worden voldoende belicht. Waar Leonard Cohen en Bob Dylan de beelden beginnen te ondersteunen, moet er eigenlijk een alarmbelletje afgaan. *Salvador* werd niet gemaakt om het politieke verleden op een correcte manier weer te geven. Jesús is in het Spaanse collectieve geheugen een tirannieke sadist. En je ziet wel mensen neergeschoten worden, maar empathie wordt enkel gemanipuleerd als er slachtoffers vallen aan de kant van de ‘goeden’. Wie een objectieve film wil zien, komt niet zijn trekken. Maar wij vinden een goed gemaakt, ontroerend drama met een zekere *emotionele waarheid* meer dan voldoende.

Steekkaart

Regie: Manuel Huerca
Cast: Daniel Brühl, Tristán Ulloa
Duur: 134 min.
Release: 10/01/07
Kort: Bloed, zweet, tranen

studio
L E U V E N

Bart Jacobs studeerde orgel, klavecimbel en kamer-muziek aan het Lemmensinstituut in Leuven. Momenteel concerteert hij zowel solistisch als in kamermuziek en hij verleende reeds zijn medewerking aan tal van opnames en concerten. De laatste jaren profileert hij zich meer en meer als solist. Zo laat hij woensdag het Leuvense studentenpubliek kennismaken met de spektakelwaarde van orgelmuziek.

Robin Broos

Bart Jacobs: «Alle orgels zijn anders. Ieder land, maar ook iedere periode heeft zijn eigen type orgel. Ik maak mijn programma naargelang van het instrument dat ter beschikking staat.»

Veto: Wat heb je voor woensdag uitgekozen?

(foto Bart Jacobs)

Jacobs: «Het wordt een muzikale reis. Ik speel muziek uit verschillende landen van Europa. Het komt neer op een orgelwerk van één grote componist uit ieder land. Ik vertrek met het orgel boven in de Sint-Jan-de-Doperkerk. Daarop speel ik 17de eeuwse muziek. Nadien speel ik beneden meer 18de eeuwse muziek, waaronder stukken van Mozart, Bach en Vivaldi»

Veto: Je hebt in Leuven gestudeerd. Is dat de enige stad waar je orgel kan studeren?

Jacobs: «In België zijn er drie conservatoria waar je orgel kan volgen. Naast Leuven zijn er nog Antwerpen en Brussel. Leuven heeft echter de meeste docenten en studenten. Er zijn hier bijgevolg meer mogelijkheden.»

K3

Veto: Je hebt de afgelopen jaren al veel gepresteerd. Waar ben je het meest trots op?

Jacobs: «Mijn finaleplaats in de recentste internationale orgelwedstrijd in Brugge. Ik heb daar de publieksprijs gekregen. De luisteraars kregen ieder een papiertje waarmee ze konden stemmen voor diegene die ze het beste vonden. Voor mij is het publiek het belangrijkste, en niet een jury van vijf mensen. Daarom ben ik fier op die prestatie.»

Veto: Waar hou je jezelf naast orgel mee bezig?

Jacobs: «Ik speel ook nog klavecimbel, maar ik ben ook altijd al bezig geweest met lichte muziek. Ik schrijf musicals voor piano en kinderkoren. Ik heb het dan over moderne kinderliedjes. Niet in de zin van K3, maar eerder nummers vanuit een klassieke basis. Ondertussen is dat een stijl op zich geworden.»

Veto: Verwacht je woensdag een hoge opkomst in Leuven?

Jacobs: «Het klinkt belachelijk, maar ik heb de voorstelling *Organ spectacular* genoemd. Ik noem het ‘spectaculair’, maar dat is geen commerciële stunt. Ik wil de mensen gewoon iets duidelijk maken. Orgel is zo’n fantastisch en rijk instrument en het gaat al de hele muziekgeschiedenis mee. Orgel is misschien wat miskend bij jongeren, allicht door de drempel van de kerk. Een orgel is gewoon een orkest op zich. Enkele jaren geleden heb ik samen met *Vier op een rij* iets gelijkaardigs in Leuven gedaan, en de kerk zat toen vol met studenten. Ik hoop nu hetzelfde, zodat de jongeren kunnen buitengaan en zeggen dat het knap was.»

‘Organ spectacular’ door Bart Jacobs vindt plaats op 6 december om 21u in de Sint-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof. Meer info: www.kuleuven.be/cultuur

CAMPUSTONEEL SPEELT “KRAAK”

“Ik wil leven als een mier”

De nieuwste productie van CampusToneel is een adaptatie van “Jeugdproces” van Manuel van Loggem, die op zijn beurt geïnspireerd werd door waargebeurde feiten. In 1961 werd in Nederland een vijftienjarige jongen door oudere vrienden van goede komaf vermoord. Jan De Vuyst bewerkte het stuk danig en stond ook in voor de regie.

Robby Vangeel

Drie meisjes worden wakker in wat naar alle waarschijnlijkheid een kraakpand moet voorstellen. Botsende ochtendhumeuren zorgen voor gekibbel. Hiermee wordt de toon gezet voor een donkere sfeer die het hele stuk zal overheersen. Al vlug blijkt Margot de dominante factor te zijn, een controlefreak ook. Niets of niemand ontsnapt haar bijtende oordeel.

Helaas komt het stuk maar traag op gang. We zitten een hele poos te wachten op de entree van een zekere Rob, maar in het licht van het stuk lijkt dat wachten weinig functioneel. Ook op andere momenten zou men volgens ons een stuk bondiger

kunnen zijn, hoewel het nooit saai wordt — daarvoor is er teveel (verbale en fysieke) actie.

Als Rob uiteindelijk arriveert, weeft hij zichzelf een web van leugenachtige excuses waarin hij onontkomelijk verstrikt geraakt. Margot ruikt onraad, en haalt het slechtste in zichzelf naar boven. Ze onderwerpt hem aan wrede ondervragingsrituelen, waaruit blijkt dat Rob bij de politie op het matje is geroepen.

FRONS

De acteerpresetaties zijn nogal uiteenlopend. Kristien Vanvoorden (Amber) gaat volledig op in haar rol van stoere blaffende dyke — hoewel de kusscènes met Margaux wat ons betreft wel wat heftiger mogen. Greet Wens (Ruth) speelt erg natuurlijk. Ze weet perfect de toon te vinden voor haar occasionele ironische opmerkingen. Evenveel lof voor Pieter Steppe (Rob), die jammer genoeg door de dramatische aard van het grootste deel van zijn tekst niet zijn volledige expressiepalet kon benutten. Katinka Stoffels, die de rol van Margaux vertolkt, speelt lang niet slecht, maar toont naar onze smaak wat weinig expressie. Ze geeft ook toe weinig voeling te hebben met de rol en het lastig te hebben met een personage dat zo in-slecht is — en dat zie je. We geloven haar niet. Ze komt op met een frons op haar voorhoofd die niet verdwijnt vóór het doek is gevallen.

Tot slot nog de setting. Het heeft natuurlijk wel iets, toneel in een kapel — althans, het idee. De akoestiek is er verschrikkelijk en voor deze specifieke productie had de locatie ons inziens geen toegevoegde waarde. Behalve misschien de kleinschaligheid: een sterk punt van deze productie is dat de toeschouwer er met zijn neus op zit en zelfs moet oppassen niet meegesleurd te worden in een vechtpartij op de scène.

(foto Ianthe Bato)

Kraak van CampusToneel wordt gespeeld op 5, 7, 9, 12 & 14 december in de Kapel van het Zwartusterscollege

KULEUGEN

Maandag 4 december 2006 — jaargang 2 — 2006-2007 — nummer 10 — www.kuleugen.be

Het syndicaat praat!

Het syndicaat wil zijn leden oproepen tot de naleving van de nieuwe, inhoudelijke richtsnoeren rond de implementatie van screensavers en bureaublad-achtergronden op universiteitscomputers. Thans wordt gevraagd om daarbij bepaalde thematieken te mijden. In het bijzonder dienen al te expliciete beeltenissen van vrouw- en mannen in welbepaalde performante, al dan niet op reproductie gerichte houdingen, van het beeldscherm geweerd te worden. De afgebeelde handelingen zouden een onevangelisch en vrouw-onvriendelijk karakter hebben. Het syndicaat benadrukt dat deze koerswijziging niks te maken heeft met de eerdere chantagepoging van enkele militante adamappel-loze collega's, die ermee dreigden het verzamelde werk van Kristien Hemmerrechts luidop voor te lezen indien er niet werd ingegaan op hun eis voor zedelijk verantwoord computergebruik.

Riks Café

Er staan een paar mensen op de bus te wachten, zegt de buschauffeur:

"Kom daar eens ogenblikkelijk af!"

Hahahahahaha (verslik) hahahahaha!
Rik is niet vies van een goede grap met een kwinkslag. Dit is zijn toegrop van de week!

Nooitgedacht

Als Zwarte Piet zwart is omdat hij altijd door de schoorsteen kruipt, waarom blijft zijn kraag dan zo wit?

V, Rector V.

Rector V.

naar de film. Ja, dat is het, een matineevoorstelling zal u goed doen." Nog voor V. het goed en wel besefte, ondertussen zin had gekregen in een namiddagje vrijaf. "Ik betwijfel het," antwoordde De Plus, "maar ge kunt nooit weten." Met een zwaai sloot ze de deur van de rectorale Mercedes. Wat deed een goede daad toch deugd, dacht ze. Dat verdiende een sigaretje om te vieren.

V. verplaatste zijn gewicht

Het eerste semester liep stilaan ten einde. Rector V liep doelloos rond op het rectoraat. Nooit kon hij iets doen, vorige week waren het Westerlinck en Bancket die met de persaandacht gingen lopen, deze week was het onderwijscoördinator Metris die alle aandacht voor zich alleen opeiste. En dat allemaal omdat hij een beetje aan de kalender wilde prutsen. V. was eigenlijk stiekem jaloers dat hij er niet eerst was opgekomen, prutsen was namelijk iets waar hij erg goed in was. V. zuchtte. Net op dat moment kwam Katrien De Plus uit haar bureau. "V. weet je wat jij nodig hebt? Ontspanning. Ge werkt te hard, ge moet eens wat meer buiten komen. Ga een wandeling maken, of ga eens naar de film. Ja, dat is het, een matineevoorstelling zal u goed doen." Nog voor V. het goed en wel besefte, ondertussen zin had gekregen in een namiddagje vrijaf. "Ik betwijfel het," antwoordde De Plus, "maar ge kunt nooit weten." Met een zwaai sloot ze de deur van de rectorale Mercedes. Wat deed een goede daad toch deugd, dacht ze. Dat verdiende een sigaretje om te vieren.

Prijs Kirsten B.

Deze week zijn er twee grote winnaars: op de tweede plaats Kirsten zelf van Het Laatste Nieuws voor haar puike overname van de cijfers van Bloedserieus. Maar op de onbetwiste eerste plaats: het persagentschap **Belga**, voor hun zorgvuldig opgestelde bericht over Ludo Melis' snode plannen zonder ook maar enige vermelding van de bron. Proficiat, jongens!
Op tijd en stond feliciteert KULEUGEN objectieve berichtgeving die **klakkeloos** werd overgenomen van bevriende collega's, zonder de bron te vermelden.

Een speciale puzzel voor onze christen-democratische broeders!

Wat past niet in het rijtje?

acwdefghijJEAN-MARIE DEDECKERklmnopqrstuvbxyz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Kili kili kili kili kili trendwatch watch watch

Dumpen per sms: om hip te zijn dienen Finse premiers hun vriendin per sms te dumpen, politieke partijen hun kartelpartner en VLOTte boegbeelden hun over-tollige kinschaamhaar.
Word bekend, zet een trend!

7			3						1
	8		2		5			4	
		5				6			
	1		9		3			7	
5				2					8
	7		4		8			6	
		6				7			
	5		7		4			1	
9				1					5

Uw voorzitter spreekt!

"Voor mij is er maar één Vlaamse Leeuw; en het is deze met de rode klauwen. Elke andere vorm van Vlaams vexicolligisch amateurisme is verwerpelijk en hoort toe aan separatistische groeperingen met navelstaarderij."
Joske Vermeulen, voorzitter van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie op zijn weblog
DISCLAIMER: Alle standpunten hier verkondigd kunnen hoogstens hun auteur persoonlijk binden en geen enkele organisatie.

Paul-Henri Giraud

Wekelijkse Wijze Woorden

"Toen ik de **Veto** deze week las, vond ik hem echt onvoorstelbaar slecht. Maar toen merkte ik dat ik de **Cantuskramp** vasthad."
Een medewerker van beide bladen

nam V. nog een zonnebril uit de doos met zomerklaren en draaide zich om geconfronteerd te worden met V. die alle vicerectoren en De Plus kwam gerend doorbreken. Die onzin heeft al lang genoeg geduurd, we gaan allemaal moeten samenwerken onder één persoon." "Hoor ik daar iemand mijn naam zeggen?" Ererector Westerlinck stormde de vergaderzaal binnen en zette zich bulderlachend neer. "Back to business, zoals wij ingenieurs zeggen, ik ken de perfecte persoon om dat klusje te klaren: Jean-Louis Destecker."

Horizontaal

- 1 uitroep van blijdschap - bandeloos 2 onsamenhangend zootje - melkpad 3 grafschrift - internetdomein Duitsland 4 Zweeds en Deens woord voor "rijst" - men rijdt er auto's in 5 Directie Toezicht Energie-reservoir (mv.) 6 dit is goud waard - Engels werkwoord voor "loeien"
- 7 tegengewicht van een staande klok - uitgeverij van De Bijbel 8 geluidsdrager - gerecht uit de Vlaamse volkskeuken 9 kunst (Lat.) - belediging die Marc Reynebeau weleens te beurt valt 10 schandaalroman van Vladimir Nabokov uit 1955 - slechte cholesterol

Verticaal

- 1 geelbruine aarde - islamitisch equivalent van "koosjer" 2 vet - tegengestelde van contra 3 lange brief - zonder plaatsaanduiding 4 geldt voor Disneyfilms - er niet onder 5 knol waarnaar zijngangetje van de Parkstraat is genoemd - primaire behoefte 6 ongewoon - houdt je niet uit de slaap 7 reputatie - slechthorend 8 eventueel - deel van de vinger 9 democratische oppositiepartij in Myanmar - boosaardige kaboutervorm 10 bestrijder van het sociaal profitaat (achtern.) - houdt samen met brood de massa tevreden

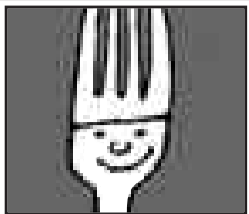
(jvdm)

Freddy

door Sh3L14C

www.shellac.be

Menu van de week in Alma 1-2-3

5 december - 8 december 2006

A1 = alleen Alma 1

A3 = alleen Alma 3

A2 = alleen Alma 2

= vegetarisch

dinsdag

Gascogne soep	0,50
Erwtensop met spekjes	1,70
Hertoginnenkrokant met erwtes + wortelen A1+3	2,40
Witlooftaart met slaatje A2+A3	4,45
Kalkoenspiesjes met Provençaalse saus en slaatje A2	4,10
Wienerschnitzel met boontjes en gratinaardappelen	4,10
Spaghetti A2	2,40/2,80
Stoofvlees op z'n Vlaams A2+A3	3,55
Koninginnenhapje A1+A3	3,15
Rumsteak A2	
Lamssteak A3	

woensdag

Seldersoep	0,50
Tomatensoep met vermicelli	1,70
Braadworst met rode kool	2,40
Lekkers van de Sint A1+A3	4,15
Vegetarische macaroni in kaassaus A2+A3	3,15
Lekkers van de Sint (vegetarisch) A1	3,55
Dronken Zwijntje	4,45
Loempia voor Oosterse lekkerbekken A1+A2	3,15
Stoofvlees op z'n Vlaams A1+A3	3,55
Koninginnenhapje A2+A3	3,15
Kippenlapje A3	
Rumsteak A2	

donderdag

Tomatensoep	0,50
Broccoliroomsoep	1,70
Kippenbout met appelmoes	2,40
Groentepolka met kaastrio A2+A3	3,15
Roze zalm met dragonsaus en groenten	4,45
Lasagne al forno	4,10
Spaghetti A2	2,40/2,80
Stoofvlees op z'n Vlaams A2	3,55
Koninginnenhapje A1	3,15
Lamssteak A1	

vrijdag

Preisoep	0,50
Zuiderse visserssoep	1,70
Hamburger met bouquetière	2,40
Nasirolletjes met gefruite Chinese kool met kerrie	4,10
Rumsteak met armagnacsaus en gebakken witloof A1+A3	4,45
Pikant stoofpotje met groenterijst	4,10
Stoofvlees op z'n Vlaams A3	3,55
Koninginnenhapje A2+A3	3,15
Rumsteak A2	

**Vanaf nu kan je in al onze restaurants een filmticket
bekomen voor slechts 5 euro!**

Daarmee krijg je van **maandag tot vrijdag** toegang tot om het even welke prent in Kinopolis. De actuele filminformatie vind je steeds op onze placemats of op de Kinopolis website.

Kijk ook op de website voor menu gasthuisberg,
Justus Lipsius en pauscollege: www.alma.be

Loop eens langs bij De Kringwinkel SPIT

Je vindt er meubels, kleding, fietsen, huisraad,
boeken, platen, cd's en pakken snuisterijen...

De Kringwinkel SPIT:

IJzermolenstraat 10-12 te Heverlee

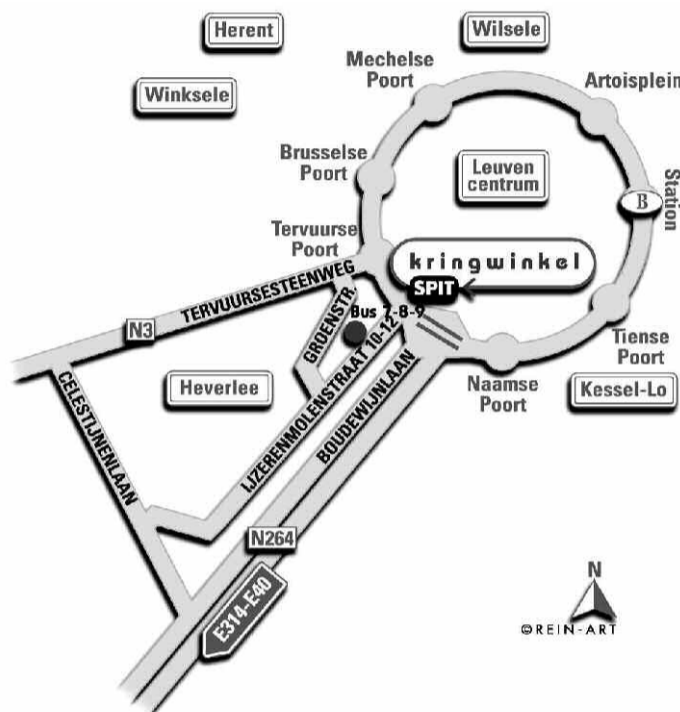
Open: di - vrij: 10 - 18 u

zat: 10 - 17 u

zo - ma: gesloten

Tel.: 016 65 29 57

Web: www.spit.be

(advertentie)

Recupc

2de handscomputers met 1 jaar garantie

Laptops P3 tot P4 tussen 200 en 580 euro

Desktops van P2 tot P4 tussen 25 en 330 euro

Schermen crt van 5 tot 100 euro

Kijk op www.recupc.be voor het volledige aanbod van schermen, pc's, laptops, onderdelen

Recupc VZW, Oude Diestesteeweg 3,
3010 Kessel-Lo

info@recupc.be, Tel 016/25.91.03

(advertentie)

**KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN**

Wat gebeurt er aan de K.U. Leuven?

Lees de wekelijkse e-nieuwsbrief

www.kuleuven.be/nieuwsbrief

(advertentie)

Colofon

Veto

's Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel 016/22.44.38
Fax 016/22.01.03
e-mail: veto@veto.be

Jaargang 33
Nummer 10
04 december 2006

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende KringOrganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Hoofdredacteur:
Simon 'Natalya Simonova' Horsten

Redactiesecretaris & V.U.:
Ilse 'Mary Goodnight' De Witte (adres idem Veto)

Redactie:
Robin 'Lupe Lamore' Broos, Tom 'May Day' Van Breussegem, Nele 'Stacy Sutton' Van Doninck & Kris 'Kara Milovy' Vanelderden

Medewerkers deze week:
Tom 'Pam Bouvier' Aernouts, Ianthe 'Xenia Onatopp' Bato, Gertie 'Paris Carver' De Fraeye, Bruno 'Wai Lin' Devel, Tatiana 'Dr. Christmas Jones' De Wée, Kristien 'Elektra King' Geurts, Maarten 'Jinx' Goethals, Jelle 'Miranda Frost' Goossens, Lieselot 'Vesper Lynd' Janssens, Kristof 'Solange' Lenaerts, Roel 'Honey Rider' Moeurs, Bram 'Kissy Suzuki' Vanoirbeek, Marieke 'Andrea Anders' Poisonnier, Arne 'Anyas Amasova' Saeyns, Jozefien 'Holly Goodhead' Van Beek, Robby 'Bibi Dale' Vangeel, Bo 'Octopussy' Vanluchene, Evelien 'Magda' Verhegge & Alexander 'Naomi' Vrijhof.

Cartoons:
Negu & Sh3L14C

DTP:
Robin Broos, Ilse De Witte, Jelle Goossens, Simon Horsten, Tom Van Breussegem & Nele Van Doninck.

Eindredactie:
Robin Broos, Kristof Lenaerts, Tom Van Breussegem, & Nele Van Doninck.

Internet:
www.veto.be

Publiciteit:
Alfaset cvba - An Vanbiervliet
alfaset@loko.be
016/22.04.66

Drukkerij:
Kempenland (Herentals)

Oplage:
9000 exemplaren
ISSN-nummer:
0773-5162

Abonnementen
Binnenland: 10 euro
Buitenland: 25 euro
Overschrijven op rekeningnummer:
001-0959719-77

Redactievergadering iedere vrijdagmiddag om 16u. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, internet, Bondgirls,...) zijn steeds welkom op de redactievergadering of op het redactieadres. Lezersbrieven en vrije tribunes kunnen tot vrijdag 14u, liefst mailsgewijs, ingezonden worden op het adres: veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht vrije tribunes en lezersbrieven in te korten.

Agenda & Ad Valvas

APOLLOON

Cantus @ Waaiberg op 4/12
Sintfeest @ De Nayer op 6/12
Sint-TD @ LIDO op 6/12

ALFA + MECENAS

Bots(Battle of the Saints)-fuif @ Blauwe Kater op 5/12

BABYLON

Coyote Ugly-night @ Fak Letteren op 4/12

EOOS

Oosterse Week @ Fak Letteren/MSI van 4/12 tot 8/12

HISTORIA

Fuif @ Albatros op 6/12

KATECHETIKA

Cantus @ Cuythoek op 4/12

LBK

Sint-TD @ Albatros op 07/12

PEDAGOGIEK

Cantus @ Pavlov op 5/12

POLITIKA

'Faces on facts' i.s.m. KIB @ aula Max Weber op 5/12
Drum&Bassavond @ Politika Kaffee op 5/12

VTK

Dj Peter Luts @ Rumba op 5/12

Berichten

Studenten NGO overleg 2006

Op woensdag 6 december om 20h organiseert Oxfam 11.11.11 studentenwerking een jaarlijkse ontmoeting tussen de geëngageerde studenten in Leuven. In het wereldcafé op de Bondgenotenlaan.

Danscompagnie Lune

De Leuvense ambassadeur 2006/2007 voor de hedendaagse dans in Vlaanderen, ontvangt op donderdag 21 december 2006 om 20.15 uur in de Leuvense Stadsschouwburg hoog dansbezoek: Junior Company van Chantal Yzermans, Kinemusikei van Sofie Tack en Impulse Company van Randi Vlieghe. Lune zelf danst 'After Coma'. Meer info op: www.danscompagnielune.be

Prijzuitreiking Vlaamse Scriptieprijs 2006

Begin mei 2006 lanceerde de Scriptie vzw

haar campagne voor de Vlaamse Scriptieprijs. Zeven maanden, 102 scripties en vijf genomineerden later vindt op 18 december te Gent de plechtige prijsuitreiking plaats. De genomineerden ontvangen ieder 250 euro. Meer info: <http://www.scriptieprijs.be>

Gespreksavond met Roland Duchâtelet

Gespreksavond met Dhr. Roland Duchâtelet, Voorzitter van VIVANT, om 20u00 in het zaaltje boven café Den Artiest, Vanderkelenstraat. Thema: Arbeid, consumptie & belastingen.

VZW Dreamcatcher organiseert quiz

Op vrijdag 8 december in feestzaal Terbank vindt er een quiz plaats ter financiering van het dagcentrum 'die Sterreweg' in een sloppenwijk in Zuid-Afrika. Meer informatie en reserveringen op: www.vzwdreamcatcher.be.

Oplossingen

4	2	1	6	5	8	9	3	7	
9	8	7	4	3	2	1	6	5	
3	5	6	1	9	7	8	4	2	
6	3	2	7	4	1	5	8	9	
5	7	8	9	6	3	2	1	4	
1	9	4	2	8	5	6	7	3	
2	1	5	8	7	4	3	9	6	
8	4	9	3	2	6	7	5	1	
7	6	3	5	1	9	4	2	8	
K	E	R	V	E	L		K	K	K
N	O	K		G	E	M	A	A	L
O	S		L	A	D	E	U	Z	E
O		P	I	A	S		W	A	P
P	A	A	R	L		U	G	C	
	E	R	E		G	R	O	H	E
D	R	A		G	U	A	M		I
R	O	S	W	E	L	L		M	D
A		O	D	I	L		M	A	O
B	B	L		T	S	J	I	L	P

AD FUNDUM

Elke werkdag
tips en info
voor de
student

(advertentie)

MIX FM
102.6 Leuven
106.7 Herent * 107.1 Oud-Heverlee

Cultuurkalender

MUZIEK

Open Mic Avond
Woensdag 06/12 om 20u, Foyer Het Depot, Martelarenplein 12, hetdepot.be

UUR KULTUUR met Bart Jacobs: 'Organ spectacular'
Woensdag 06/12 december 2006 om 21u, Sint-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, kuleuven.be/cultuur

Sarah Bettens - UITVERKOCHT
Donderdag 07/12 om 20u, Zaal Het Depot, Martelarenplein 12, hetdepot.be

Zaad van Satan: Concertante uitvoering van de musical
Donderdag 07/12 om 20u, Concertzaal Lemmensinstituut, Herestraat 53, beriato.com/zaadvansatan

Peter Bonen
Vrijdag 08/12, Hungaria, D'Eynattenstraat 6, hungaria.be

Frei Fado D'El Rei: Em Concerto
Zaterdag 09/12 om 20u, Schouwburg, Bondgenotenlaan 21, voltavolta.com

Djeff
Zaterdag 09/12, Hungaria, D'Eynattenstraat 6, hungaria.be

Dree Peremans Kwartet
Zondag 10/12 om 22u, STUKcafé, Naamsestraat 96, stuk.be

THEATER

Theater Antigone & Theater Zuidpool: Platonov
Dinsdag 05/12 om 20u, Schouwburg, Bondgenotenlaan 21, 30CC.be

The Lunatic Comedy Club
Woensdag 06/12 om 21u, Wagehuys, Brusselsestraat 63, lunatics.be

EXPO

Justus Lipsius: Een geleerde en zijn Europese netwerk
19/10 t.e.m. 20/12, ma-do 09-20u / vr 09-17u / za 09-12u30, Centrale Bibliotheek, Ladeuzeplein 21, ub.bib.kuleuven.be/cultuur/evenementen

Soepjes & Sapjes: Groenten om te drinken
13/11 t.e.m. 22/12, ma-vr 09-17u / za 09-12u30, KADOC, Vlamingenstraat 39, cagnet.be

Letterbeken: oude menukaarten en lekker eten in Leuven
17/11 t.e.m. 22/12, di 09-20u / wo-do 09-17u / vr 09-16u, Leeszaal stadsarchief, Bibliotheek Tweebronnen, Diestsestraat 49, leuven.be/archief

Bob Daenen: Recent werk
18/11 t.e.m. 16/12, wo-vr 10-17u / za 14-17u, Bibliotheek Tweebronnen, Diestsestraat 49, leuven.be/museumsite

Mies van de Rohe Foundation Award 2005: architectuur
22/11/06 t.e.m. 06/01/07, di 15-21u / wo-vr 12-18u / za 11-17u, foyer auditorium Tweebronnen, Diestsestraat 49, stadenarchitectuur.be

Resonance
02/12/06 t.e.m. 28/01/07, wo-do 13-21u / vr-zo 13-18u, STUK Expozaal, Naamsestraat 96, stuk.be

FILM

Internationaal Kortfilmfestival
02/12 t.e.m. 09/12, STUK, Naamsestraat 96, kortfilmfestival.be

FUIF

Scorpio Free Party
Woensdag 06/12 vanaf 22u, Der Machine, Naamsestraat 34, dermachine.be

Moodclub
Donderdag 07/12 vanaf 22u, Rumba, Kiekenstraat, moodclub.be

Mixed Up
Woensdag 06/12 vanaf 22u, Der Machine, Naamsestraat 34, dermachine.be

Click Clack # 90
Woensdag 06/12 vanaf 22u, Der Machine, Naamsestraat 34, dermachine.be

Holebi Leuven fuif
Zaterdag 09/12 vanaf 22u30, Waaiberg, Tervuursevest 60, holebileuven.be

D U Y S T E R

“HET IS NIET DE BEDOELING EEN WILDE PARTY TE ORGANISEREN”

Ayco Duyster houdt iedere zondagavond een devote schare luisteraars aan de radio gekluisterd met haar programma vol tomeloze weemoed en oorverdovende zoetheid. Rustig maar ongedurig. Op de slotavond van het Internationaal Kortfilmfestival Leuven komt ze het cinefiele publiek overtuigen van Duyster. Dat is immers de klinkende naam geworden van het muziekgenre waar het gelijknamige Studio Brussel-programma mee groot is geworden.

Robin Broos & Jelle Goossens

Veto: Duyster loopt inmiddels zes en een half jaar op Studio Brussel. Wat is de eeuwigheids-waarde van zo'n programma?

Ayco Duyster: «Ik denk dat geen enkel programma eeuwig kan meegaan, maar zolang we het gevoel hebben dat er genoeg goede muziek voor handen is, zie ik geen reden om te stoppen. Voor Eppo (Janssen, red.) en mij voelt het ook nog altijd heel goed aan. We vinden nog wekelijks nieuwe artiesten en platen die we kunnen draaien, en de luisteraars zijn ook nog altijd mee. Dat merken we vooral aan de mails van luisteraars die binnenstromen. Daarin worden heel uiteenlopende vragen gesteld, zoals: “waar kan ik die cd vinden?” of “hebben jullie een tip om mijn cd-collectie uit te breiden?”. Dikwijls is het ook gewoon om ons te bedanken als ze nieuwe muziek hebben ontdekt via het programma. Zolang dat soort vragen en reacties blijft komen, heeft het voor ons zeker nog zin om door te gaan.»

19 MINUTEN

Veto: Je zegt het zelf: er is veel interactie met de luisteraars. Sinds kort gebruiken jullie daar ook een Myspace-pagina voor. Wat is daar de bedoeling van?

Duyster: «Eigenlijk is de Myspace-pagina gemaakt om de compilatie-cd van Duyster te promoten. Nu wordt ze tijdens de uitzendingen nog altijd door luisteraars gebruikt om te reageren. Het is dus gewoon een extra tool. Het is evenwel niet zo dat we daar op elke commentaar of vraag uitbreid gaan antwoorden. Dat doen we meer vanuit de mailbox van het programma.»

Veto: Er is ook Duyster-groep op last.fm.

Duyster: «Die is opgestart door één van onze luisteraars, maar we vonden het wel zinvol om de link ook op onze pagina te zetten. Om echt bij te blijven met het programma, blijft de Studio Brussel-pagina wel de referentie. Daar staat nog altijd precies wat er gedraaid wordt, welke gasten er komen en hoe je ons kan bereiken.»

Veto: Door je naam te verbinden aan een programma, wordt je naam ook plots verbonden aan een bepaald genre. Voelt dat niet raar?

Duyster: «Op zich wel, maar ik kan het wel loskoppelen. Toen we begonnen met het programma, was het ook nog niet echt een genre. We hebben eerst een beetje gezocht naar wat we op dat moment in de week wilden brengen. Het oorspronkelijke opzet toen was om muziek te brengen die tot dan amper aan bod kwam op de radio. Door zondagavond op antenne te gaan, pastte het gewoon in het plaatje om meer rustige muziek op te zoeken. Dan kan je eerder dingen doen die overdag minder goed zouden passen. We profiteren er dan bijvoorbeeld eens van om een nummer van 19 minuten te draaien. Dat zou anders nooit op de radio kunnen. Natuurlijk doen we dat ook niet elke week, want we hebben maar twee uur en we proberen toch zoveel mogelijk dingen te draaien.»

Veto: Is het niet gek dat mensen bij bepaalde muziek meteen aan jou denken?

Duyster: «Ik heet al mijn hele leven Duyster.

“Als ik naar de Delhaize ga, loert er niemand in mijn karretje”

(foto VRT Radio)

Als ik ergens in een recensie een verwijzing tegenkom naar Duyster, dan voel ik dat niet aan als een verwijzing naar mijn persoon, maar als een verwijzing naar het programma en iedereen die daar achter zit.»

Veto: Het is een soort merknaam geworden?

Duyster: «Ja, daar is het inderdaad onbewust naartoe gegroeid, al zijn we er natuurlijk wel blij mee. Duyster wordt nu gezien als een noemer waaronder een aantal kleinere genres figureren. Gek eigenlijk, want we draaien zoveel soorten muziek: singer-songwriters, electronica en al wat daar tussen zit.»

KOPPEL

Veto: De geprogrammeerde muziek wordt vaak omschreven als heel intieme muziek. De samensteller is altijd Eppo Janssen geweest. Intieme muziek schept misschien een intieme band?

Duyster: «Er is zeker een band (lacht), hoewel we eerder toevallig bij elkaar gebracht zijn. Voor we met het programma begonnen, kenden we elkaar nog niet. Toch klikte het meteen, ook al omdat we op muzikaal vlak op dezelfde golflengte zaten. Nu dat we het al zo lang samen doen, is het een beetje zoals bij een koppel: je moet niet veel meer tegen elkaar zeggen om te weten wat we gaan doen en welke muziek er zeker in het programma moet.»

«In het begin was het wel zo dat Eppo

de muziekkeuze deed, waarop ik dan achteraf feedback gaf. Nu is het meer een samenspel waarbij de ene tegen de andere zegt: “heb je dat al gehoord?”, zoals je dat dus met vrienden onder elkaar ook doet. We voelen ook al die jaren heel intuïtief aan wat er in het programma past en wat niet. Het is veel moeilijker om dat dan weer uit te leggen aan groepen die zelf vinden dat ze in het programma passen, terwijl wij denken: “toch maar niet”. Het blijft natuurlijk iets heel subjectiefs.»

“Een pure alientrack met alleen wat wind en wat clicks in, hebben we nooit gedraaid”

Veto: Gebeurt het dan vaak dat groepen zich aanbieden?

Duyster: «We worden niet overspoeld, maar het gebeurt nu en dan wel eens. Het gaat dan vaak eerder om Belgische groepen. De buitenlandse groepen komen meer via-via bij ons. Soms krijgen we ook promo-mensen over de vloer die ons ervan willen overtuigen dat hun plaat echt iets voor ons programma is. Helaas voor hen denken wij daar soms anders over.»

«Het gaat ook dikwijls om een heel dunne grens die niet altijd even makkelijk te trekken is: de ene keer is het net iets te

zeemzoet, dan weer net iets te moeilijk. Een criterium dat wij altijd gebruikt hebben, is dat er melodie en song in het nummer moet zitten. Een pure alientrack met alleen wat wind en wat clicks in, hebben we nooit gedraaid. Ik verwijt natuurlijk niemand dat ze hun plaat aan de man proberen te brengen. Ze kunnen maar proberen, zeker jonge Belgische groepen. Ik zeg ook altijd: “stuur op wat je hebt”. We beluisteren dat materiaal altijd, maar dat wil niet zeggen dat we het allemaal draaien.»

OPDRINGERIGE LUISTERAARS

Veto: Eigenlijk ben je als radiopresentator een soort rockster geworden, maar dan zonder de nadelen ervan: je kan overal backstage binnen, je komt er alle mensen tegen, zonder dat je je verplicht voelt om mee coke te gaan snuiven, of dat je opdringerige fans moet afhouden.

Duyster: «Radio is inderdaad nog altijd een anoniem medium. Ik ben zelf eerder iemand die me goed voelt in de studio achter een microfoon. Het is een redelijk veilige omgeving: je kan zelf bepalen wanneer de microfoon aangaat en je staat niet op een podium in de spotlight. Dat is het grote verschil met mensen die zanger zijn of op televisie komen. Nu is dat anonieme met het Internet al veel minder geworden en nu gebeurt het wel eens dat ze me nu op een concert aanporren omdat ze me herkennen of omdat ze iets willen vragen. Van echt opdringerige luisteraars heb ik gelukkig geen last. Ik woon bovendien in Brussel, dus als ik daar naar de Delhaize ga, heb ik nog nooit meegemaakt dat er iemand in mijn karretje zit te loeren om te kijken wat die Ayco Duyster vandaag gekocht heeft.»

Veto: Klopt het dat ze jouw stem gebruikt hebben als sample in een of ander nummer?

Duyster: «Ja, dat was voor Galatasaray, een groep uit Kortrijk, waarvan ik enkele groepsleden persoonlijk ken. Op hun vorige plaat hadden ze een nummer waarop Luc Dufourmont zong en ze wilden daaronder een zwoele vrouwenstem die een aantal woorden herhaalde.»

Veto: Hoe is het dan om voor één keer deel te zijn van de muziek?

Duyster: «Het is raar omdat je je stem op een heel andere manier hoort. Ik ben intussen gewoon van mezelf te horen in de uitzending, maar op plaat is het toch nog iets anders. Ook omdat het een andere manier was van mijn stem te gebruiken. Het was niet gewoon een luisteraar aanspreken of een plaat aankondigen.»

Veto: Deze week draai je op het Internationaal Kortfilmfestival Leuven. Hoe is men daarvoor bij jou uitgekomen?

Duyster: «Ik denk via Studio Brussel. Ze hebben me gebeld met de vraag of ik zin had om op de slotavond in het café plaatjes te komen draaien. Mijn eerste antwoord was dat ik geen echte dj ben, maar het is blijkbaar niet de bedoeling een wilde party te organiseren. Ze willen eerder een rustige cafésfeer

creeëren, waar aangename nummers gedraaid worden die niet altijd even alledaags zijn en waarbij er ondertussen kan nagepraat worden over het festival. Voor zoiets is mijn platencollectie wel uitgebreid genoeg. Als je een hele funky party wil, moet je eerder bij Eppo zijn, maar ik ben ervan overtuigd dat het in STUK ook een hele toffe avond kan worden.»

Je kan Ayco Duyster zaterdagavond vanaf 22u aan het werken zien in het STUKcafé, Naamsestraat 96. Meer info www.kortfilmfestival.be of www.stubru.be